

Kancelária Národnej rady Slovenskej republiky
Odbor Parlamentný inštitút

Edícia: Porovnávacie analýzy

04/2022

Platové a iné náležitosti poslancov zákonodarných zborov

Vypracovala: PhDr. Krisztina Csillag, Odbor Parlamentný inštitút

Schválila: Mgr. Natália Švecová, riaditeľka Odboru Parlamentný inštitút

Bratislava

2. februára 2022

Anotácia:

Materiál prináša prehľad platových a iných náležitostí poslancov zákonodarných zborov vybraných krajín v roku 2021, pričom dôraz kladie na základný plat, funkčné príplatky a paušálne náhrady poslancov. Tiež sa v rámci ďalšej analýzy venuje aj ďalším faktorom, ktoré majú vplyv na výsledný plat poslanca, a tým je účasť na schôdzach parlamentu a sankcie z dôvodu absencie, resp. nárok na náhradu príjmu počas pracovnej neschopnosti.

Kľúčové slová:

poslanec, plat, príplatok, náhrady

Postavenie Odboru Parlamentný inštitút definuje § 144 zákona NR SR č. 350/1996 Z. z. o rokovacom poriadku Národnej rady Slovenskej republiky, podľa ktorého Parlamentný inštitút plní informačné, vzdelávacie a dokumentačné úlohy súvisiace s činnosťou NR SR a jej poslancov. Súčasťou odboru je aj Oddelenie Parlamentná knižnica a Oddelenie Parlamentný archív.

V rámci informačnej činnosti Odbor Parlamentný inštitút vydáva spravidla tieto informačno-analytické materiály:

V oblasti vzdelávania Odbor Parlamentný inštitút zastrešuje úvodné inštruktážne semináre najmä pre novozvolených poslancov, účasť Kancelárie NR SR na parlamentnej rozvojovej spolupráci určenej pre zahraničné parlamenty, stážový program pre študentov vysokých škôl, ako aj ďalšiu vzdelávaciu, prednáškovú a publikačnú činnosť.

Materiál slúži výlučne pre poslancov Národnej rady Slovenskej republiky a zamestnancov Kancelárie NR SR a nemôže v plnej miere nahrádzať právne alebo iné odborné poradenstvo v danej oblasti. Údaje, použité v materiáli, sú aktuálne k dátumu jeho zverejnenia. Zverejňovanie materiálu je možné iba so súhlasom Odboru Parlamentný inštitút a autorov.

Obsah

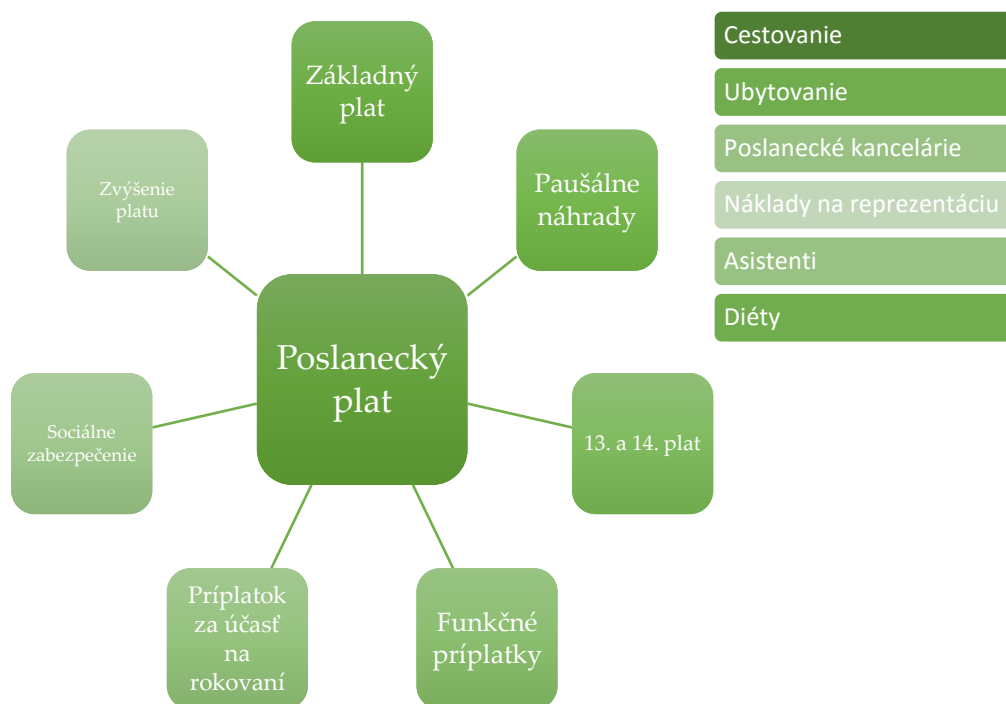
Úvod	5
Prehľad krajín podľa výsledkov analýzy	7
Ekvivalent platu poslancov vybraných krajín k platu poslanca Národnej rady Slovenskej republiky použitím parity kúpnej sily	8
1 Základný plat poslanca	10
Česko (Poslanecká snemovňa).....	10
Estónsko (Riigikogu).....	10
Fínsko (Eduskunta)	11
Grécko (Helénsky parlament).....	12
Chorvátsko (Chorvátsky Sabor)	12
Litva (Seimas).....	13
Maďarsko (Národné zhromaždenie)	14
Nemecko (Bundestag).....	14
Poľsko (Sejm).....	15
Portugalsko (Republikové zhromaždenie)	16
Rakúsko (Národná rada)	17
2 Funkčné príplatky a paušálne náhrady	18
Česko (Poslanecká snemovňa).....	18
Estónsko (Riigikogu).....	19
Fínsko (Eduskunta)	20
Grécko (Helénsky parlament).....	21
Chorvátsko (Chorvátsky Sabor)	22
Litva (Seimas).....	22
Maďarsko (Národné zhromaždenie)	23
Nemecko (Bundestag).....	25
Poľsko (Sejm).....	26
Portugalsko (Republikové zhromaždenie)	27
Rakúsko (Národná rada)	28
3 Práceschopnosť a čerpanie materskej/rodičovskej dovolenky	28
Česko (Poslanecká snemovňa).....	28
Estónsko (Riigikogu).....	29
Fínsko (Eduskunta)	29
Grécko (Helénsky parlament).....	29
Chorvátsko (Chorvátsky Sabor)	29
Litva (Seimas).....	30
Maďarsko (Národné zhromaždenie)	30
Nemecko (Bundestag).....	30
Poľsko (Sejm).....	31
Portugalsko (Republikové zhromaždenie)	31
Rakúsko (Národná rada)	32

4 Poslanecké kancelárie a asistenti	32
Česko (Poslanecká snemovňa).....	32
Estónsko (Riigikogu).....	32
Fínsko (Eduskunta)	33
Grécko (Helénsky parlament).....	33
Chorvátsko (Chorvátsky Sabor)	34
Litva (Seimas).....	34
Maďarsko (Národné zhromaždenie)	34
Nemecko (Bundestag).....	35
Poľsko (Sejm).....	35
Portugalsko (Republikové zhromaždenie)	36
Rakúsko (Národná rada)	36
5 Účasť na schôdzi parlamentu a strata nárokov	36
Česko (Poslanecká snemovňa).....	36
Estónsko (Riigikogu).....	37
Fínsko (Eduskunta)	37
Grécko (Helénsky parlament).....	37
Chorvátsko (Chorvátsky Sabor)	37
Litva (Seimas).....	38
Maďarsko (Národné zhromaždenie)	38
Nemecko (Bundestag).....	38
Poľsko (Sejm).....	39
Portugalsko (Republikové zhromaždenie)	39
Rakúsko (Národná rada)	39
Záver	40
Prehľad krajín podľa výsledkov analýzy	43
Zoznam použitých zdrojov	44

Úvod

Poslanecký plat je jedným zo základných predpokladov slobodného a nezávislého výkonu poslaneckého mandátu.

Poslanecké platy vo všeobecnosti pozostávajú z viacerých častí, peňažných plnení a nepeňažných benefitov:

Materiál prináša prehľad platových a iných náležitostí poslancov zákonodarných zborov v Česku, Estónsku, Fínsku, Grécku, Chorvátsku, Litve, Maďarsku, Nemecku, Poľsku, Portugalsku a v Rakúsku. V materiáli analyzujeme platy poslancov dolných komôr.

V materiáli sme sa zamerali na nasledovné časti poslaneckého platu:

- **Základný plat poslanca:** predstavuje naturálnu mzdu vyplatenú poslancovi bez akýchkoľvek príplatkov a náhrad. Je to miera kompenzácie, ktorú poslanec dostáva výmenou za výkon poslaneckého mandátu. Základný plat je v materiáli vyjadrený ako mesačná mzda pred zdanením. Ako mzdu v rámci materiálu posudzujeme aj peňažné plnenie po zániku poslaneckého mandátu a peňažné plnenie, na ktoré má poslanec nárok pri príležitosti obdobia letných dovolení a vianočných sviatkov, tzv. trinásty a štrnásty plat.
- **Funkčné príplatky:** predstavujú peňažné plnenie za výkon niektorej z funkcií v parlamente, napr. funkcie predsedu a podpredsedov parlamentu, predsedov parlamentných výborov, atď.

- **Paušálne náhrady:** Paušálnymi náhradami sú diéty a náhrady ďalších výdavkov spojených s výkonom poslaneckej funkcie. Paušálne náhrady sú poskytované v súvislosti s náhradou výdavkov spojených s cestovaním, ubytovaním, prevádzkou poslaneckej kancelárie, zamestnávaním asistentov, atď. Môžu mať formu peňažného plnenia, ktoré dostáva poslanec v hotovosti „na ruku“, resp. si poslanec uplatňuje preukázateľné výdavky po ich riadnom vydokladovaní.

V materiáli sme sa tiež zamerali na absenciu na rokovaníach parlamentov a jeho orgánov a sankcie v prípade neúčasti, ktoré majú tiež vplyv na konečný plat poslanca.

Tabuľka č. 1: Prehľad krajín podľa výsledkov analýzy

	Základný plat v eurách v roku 2021 ¹	Plat po zániku mandátu	13 a 14. plat	Funkčné príplatky	Náhrada príjmu počas PN	Zvýšenie platu za každý rok výkonu funkcie	Náhrada príjmu počas materskej/rodičovskej dovolenky	Asistenti	Finančné sankcie za neúčast' na schôdzi
Česko	3 571	✓		✓				✓	✓
Estónsko	4 399	✓		✓ *	✓				
Fínsko	6 614			✓		✓		✓	✓
Grécko	5 135						Nie sú údaje	✓	✓
Chorvátsko	2 719	✓		✓ *		✓			✓
Litva	3 433	✓		✓ *	✓	✓		✓	✓
Maďarsko	3 255	✓		✓ *	✓		✓	✓	✓
Nemecko	10 012	✓		✓			✓	✓	✓
Poľsko	1 745	✓		✓				✓	✓
Portugalsko	3 635	✓ **	✓	✓					✓
Rakúsko	7 418		✓					✓	
Slovensko	3 060	✓		✓	✓		✓	✓	✓

Pozn. autorky: krajiny označené hviezdikou nemajú stanovené funkčné príplatky za výkon niektorej z funkcií v parlamente, avšak niektorí funkcionári parlamentu majú vyšší plat ako poslanci bez funkcie.

** iba poslanci pred 2012.

¹ Konverzia na základe konverzného kurzu Národnej banky Slovenska zo dňa 6. decembra 2021.

Ekvivalent platu poslancov vybraných krajín k platu poslanca Národnej rady Slovenskej republiky použitím parity kúpnej sily

Ak pracujeme s dátami, ako sú napríklad mzdy, máme tendenciu ich porovnávať. Spomedzi analyzovaných krajín majú najvyšší základný plat nemeckí a rakúski poslanci a poslanci s najnižšími základnými platmi sú v Poľsku a v Chorvátsku. Poslanecké platy sa často porovnávajú prostredníctvom priemernej nominálnej mzdy zamestnanca v hospodárstve danej krajiny za určitý rok. Hoci priemerná mzda ako referenčná hodnota má svoje opodstatnenie, pre účely našej práce ju nevyužívame ako referenčnú hodnotu z dvoch dôvodov:

- nie všetky analyzované krajiny používajú priemernú mzdu ako východisko pri určovaní základného platu poslancov,
- priemerná mzda ako ekonomický ukazovateľ nedokáže spoľahlivo zohľadniť objem statkov a služieb, ktoré sa dajú za danú mzdu kúpiť.

Na porovnanie plátov poslancov vybraných krajín preto používame vhodnejší ukazovateľ, ktorý dokáže odstrániť rozdiely pri porovnávaní základnej a priemernej mzdy, a tým je parita kúpnej sily. Parita kúpnej sily (angl. purchasing power parity, skr. PPP) je ekonomický ukazovateľ, na základe ktorého je možné porovnávať ekonomickú silu jednej krajiny (regiónu) oproti inej. Je to špecifický prevodový cenový index, ktorý dáva do súvisu cenové rozdiely tovarov a služieb v určitom okamihu v rôznych krajinách (regiónoch) pri eliminovaní rozdielov v cenovej úrovni medzi krajinami. Porovnanie miezd v parite kúpnej sily teda teoreticky umožňuje porovnávať, čo si zamestnanci za svoje mzdy dokážu kúpiť v jednotlivých krajinách.

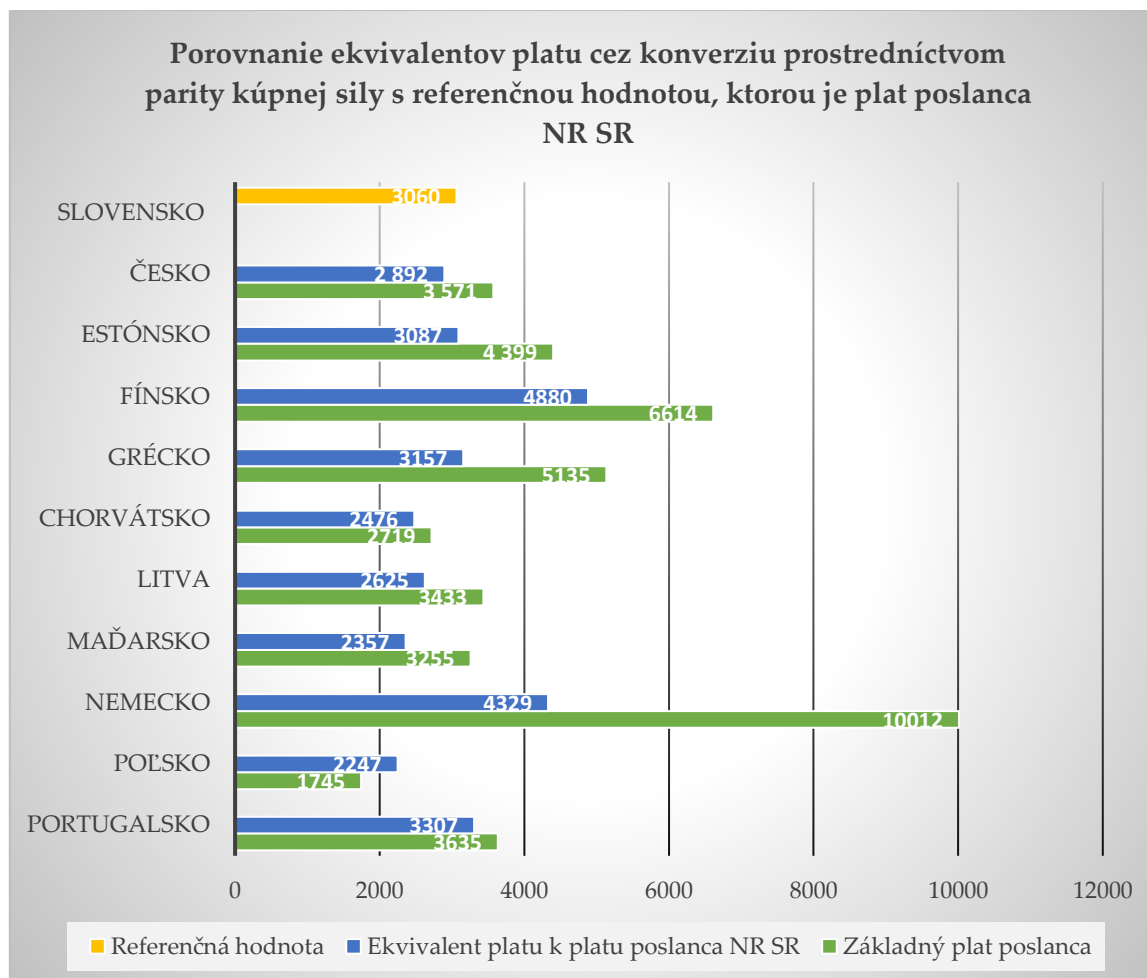
Tabuľka č. 2: Porovnanie ekvivalentov platu cez konverziu prostredníctvom parity kúpnej sily s referenčnou hodnotou, ktorou je plat poslanca NR SR

	Základný plat poslanca	Ekvivalent platu k platu poslanca NR SR (referenčná hodnota 3 060 EUR)	Rozdiel v % medzi referenčnou hodnotou a ekvivalentom platu
Česko	3 571	2 892	0,05
Estónsko	4 399	3 087	-0,01
Fínsko	6 614	4 880	-0,37
Grécko	5 135	3 157	-0,03
Chorvátsko	2 719	2 476	0,19
Litva	3 433	2 625	0,14
Maďarsko	3 255	2 357	0,23
Nemecko	10 012	4 329	-0,29
Poľsko	1 745	2 247	0,26
Portugalsko	3 635	3 307	-0,07
Rakúsko	7 418	4 439	-0,31
Slovensko	3 060	3 060	0

Na základe hodnôt HDP/PPP podľa OECD za rok 2020 podľa konverznnej kalkulačky. [online]. Dostupné na: <https://adityarajput.com/salary-converter/>

Ako čítať tabuľku:

Základný plat poslanca NR SR je 3 060 EUR. Český poslanec (ktorý má základný plat 3 571 EUR) by si vystačil v Česku s platom vo výške 2 892 EUR, ak by si chcel kúpiť tie isté statky a služby, ako poslanec na Slovensku, ktorý by za ne zaplatil svojím platom vo výške 3 060 EUR. Ekvivalentom slovenského platu vo výške 3 060 EUR je teda český plat vo výške 2 892 EUR.

Pozn. autorky: tabuľka neberie do úvahy index životných nákladov a ďalšie dôležité ukazovatele, napr. preferencie spotrebiteľov, a preto by sa mala interpretovať obozretnie. **V tabuľke sú tiež uvedené len základné platy poslancov bez ďalších paušálnych náhrad, funkčných príplatkov a benefitov, na ktoré majú poslanci okrem základného platu nárok.** Konverzia platov cez paritu kúpnej sily má za cieľ odstrániť rozdiely pri porovnávaní základnej a priemernej mzdy.

K referenčnej hodnote 3 060 EUR sa cez konverziu prostredníctvom parity kúpnej sily najviac približuje Česko (2 892 EUR), Estónsko (3 087 EUR), Grécko (3 157 EUR), Litva (2 625 EUR) a Portugalsko (3 307 EUR).

Za tie isté statky a služby zaplatí menej český, chorvátsky, litovský, maďarský a poľský poslanec, pričom z uvedených má nižší základný plat len poľský poslanec.

Najväčšie rozdiely sú medzi referenčnou hodnotou a ekvivalentom platu poslancov Fínska (4 880 EUR), Nemecka (4 329 EUR) a Rakúska (4 439 EUR).

1 Základný plat poslanca

Česko (Poslanecká snemovňa)

Základný plat poslanca v roku 2021: cca 3 571 EUR

Vzorec výpočtu základného platu: platová základňa x koeficient 1,08

Platové náležitosti poslancov upravuje zákon č. 236/1995 Sb. o platu a ďalších náležitostiach spojených s výkonom funkcie predstaviteľů státní moci a některých státních orgánů a soudců a poslanců Evropského parlamentu. Plat poslancov sa viaže na platy štátnych úradníkov, t. j. na tzv. „mesačnú mzdu fyzických osôb v nepodnikateľskej sfére“. Platová základňa je stanovená vyhláškou Ministerstva práce a sociálnych vecí ako pevná čiastka. Od 1. januára 2021 až do 31. decembra 2021 dosahuje výšku 84 060 Kč (cca 3 307 EUR podľa konverzie NBS z 6. decembra 2021).² Podľa § 8 vyššie uvedeného zákona **poslancovi prináleží plat určený z platovej základne vynásobenej platovým koeficientom vo výške 1,08.**³

Po skončení výkonu funkcie má poslanec nárok na odchodné, ak mu v dobe troch mesiacov po skončení výkonu funkcie neprináleží plat za výkon tej istej alebo inej funkcie ústavného činiteľa alebo sudcu. **Odchodné prináleží vo výške mesačného platu, ktorý poslancovi patril posledný mesiac výkonu funkcie, ku ktorému sa pripočíta násobok tejto čiastky a počtu celých ukončených rokov výkonu tejto funkcie, maximálne však štyri roky.**⁴ Napr. ak poslanec vykonával mandát tri celé roky, jeho odchodné je vo výške 14 282 EUR (3 571 + (3 571 x 3)).

Estónsko (Riigikogu)

Základný plat poslanca v roku 2021: 4 399 EUR

Vzorec výpočtu základného platu: indexovaná najvyššia mzdová tarifa x koeficient poslanca Riigikogu 0,65

² § 3b ods. 1 zákona č. 236/1995 Sb. o platu a ďalších náležitostiach spojených s výkonom funkcie predstaviteľů státní moci a některých státních orgánů a soudců a poslanců Evropského parlamentu. [online]. [cit. 2021-11-29]. Dostupné na:

<https://www.epravo.cz/vyhledavani-aspi/?Id=43257&Section=1&IdPara=1&ParaC=2>

³ V októbri 2021 poslanci Poslaneckej snemovne schválili zmrazenie platov predstaviteľov štátnej moci až do roku 2026. Podľa novely sa platy poslancov mali vypočítať ako 2,5-násobok priemernej nominálnej mesačnej mzdy zamestnanca v hospodárstve Českej republiky za predminulý kalendárny rok. Novelu však neprijal Senát. Vzhľadom ku skončeniu volebného obdobia Poslaneckej snemovne odmietnutie novely predstavuje jej koniec, platy poslancov sa budú naďalej riadiť účinnou legislatívou. [online]. [cit. 2021-11-29]. Dostupné na:

<https://www.psp.cz/sqw/cms.sqw?z=15145>

⁴ § 7 zákona č. 236/1995 Sb. o platu a ďalších náležitostiach spojených s výkonom funkcie predstaviteľů státní moci a některých státních orgánů a soudců a poslanců Evropského parlamentu. [online]. [cit. 2021-11-29]. Dostupné na:

<https://www.epravo.cz/vyhledavani-aspi/?Id=43257&Section=1&IdPara=1&ParaC=2>

Plat poslancov estónskeho parlamentu sa riadi podľa zákona o platových pomeroch vyšších úradníkov v štátnej správe. Zákon definuje tzv. „najvyššiu mzdovú tarifu“ vyšších úradníkov, ktorá po indexácii a vynásobení príslušným koeficientom predstavuje základný plat poslanca. Najvyššia mzdová tarifa vo výške 5 200 EUR podľa § 2 ods. 1 zákona sa každoročne indexuje k 1. aprílu na základe medziročného nárastu indexu spotrebiteľských cien a medziročného zvýšenia dane na dôchodkové poistenie.⁵ Indexovaná najvyššia mzdová tarifa je aktuálne určená vo výške 6 768 EUR. Platový koeficient poslanca Riigikogu je podľa zákona o platových pomeroch vyšších úradníkov štátnej správe stanovený na hodnotu 0,65.⁶

Poslancovi patrí jednorazový príspevok po zániku poslaneckého mandátu podľa dĺžky výkonu poslaneckého mandátu a to:

- v maximálnej výške trojnásobku základného platu poslanca, ak poslanecký mandát vykonával menej ako jeden rok,
- vo výške šesťnásobku základného platu poslanca, ak poslanecký mandát vykonával aspoň jeden rok,
- ak sa poslanec dobrovoľne vzdal poslaneckého mandátu, patrí mu príspevok vo výške trojnásobku základného platu poslanca. Podmienkou je, že pred vzdaním sa mandátu vykonával funkciu poslanca aspoň jeden rok,
- ak bol poslanec zvolený v nasledujúcom volebnom období, patrí mu príspevok vo výške základného platu za počet dní medzi dňom skončenia funkčného obdobia parlamentu a dňom zloženia poslaneckého sľubu v rámci nového volebného obdobia.⁷

Uvedené sa nevzťahuje na poslancov:

- ktorý začal vykonávať inú funkciu ústavného činiteľa,
- ak odsudzujúci rozsudok vynesený proti nemu nadobudol právoplatnosť,
- ktorý zomrel,
- na základe rozhodnutia najvyššieho súdu o dlhodobej nespôsobilosti vykonávať funkciu.⁸

Fínsko (Eduskunta)

Základný plat poslanca v roku 2021: 6 614 EUR

Vzorec výpočtu základného platu: poslanecký plat určuje špeciálna parlamentná komisia menovaná predsedom parlamentu

⁵ RIIGI TEATAJA. *Kõrgemate riigiteenijate ametipalkade seadus*. [online].[cit. 2021-11-29]. Dostupné na:

<https://www.riigiteataja.ee/en/eli/503072014001/consolide/current>

⁶ PARLIAMENT OF ESTONIA. *Salaries of MPs*. [online].[cit. 2021-11-29]. Dostupné na:

<https://www.riigikogu.ee/en/parliament-of-estonia/composition/salaries-of-mps/>

⁷ § 32 Riigikogu liikme staatuse seadus. [online].[cit. 2021-11-29]. Dostupné na:

<https://www.riigiteataja.ee/akt/121062016022>

⁸ § 8 ods. 2 bod 1, 2, 4, 5 Riigikogu liikme staatuse seadus. [online].[cit. 2021-11-29]. Dostupné na:

<https://www.riigiteataja.ee/en/eli/523082017002/consolide>

Poslanecký plat počas volebného obdobia 2019-2022 je určený vo výške 6 614 EUR. O výške poslaneckého platu rozhoduje špeciálna parlamentná komisia, ktorá sa skladá z troch členov, pričom ani jeden z členov nemôže byť poslanec, alebo zamestnanec v štátnej službe.

Poslanecký plat sa po štyroch rokoch výkonu mandátu zvyšuje na 6 945 EUR, po 12 rokoch na 7 408 EUR.⁹

Grécko (Helénsky parlament)

Základný plat poslanca v roku 2021: 5 135 EUR

Vzorec výpočtu základného platu: odvodené z platu sudcu najvyššieho súdu

Platy poslancov sú odvodené z platov sudcu najvyššieho súdu na základe rozhodnutia parlamentu. Hoci sa sudcovské platy zvyšovali v roku 2008 a 2014, poslanecké platy zostali na rovnakej úrovni pred roku 2008 a následne sa znížili na základe uznesenia parlamentu o 10 %.¹⁰

Chorvátsko (Chorvátsky Sabor)

Základný plat poslanca v roku 2021: 2 719 EUR

Vzorec výpočtu základného platu: vymeriavací základ x platový koeficient 5,27

Základný plat poslanca sa určuje ako násobok platového koeficientu definovaného zákonom o právach a povinnostiach verejných funkcionárov a vymeriavacieho základu stanoveného chorvátskou vládou. V roku 2021 je výška vymeriavacieho základu 3 890 HRK (cca 516 EUR). Plat poslanca sa za každý rok výkonu poslaneckej funkcie zvyšuje o 0,5 %, najviac však o 20 %.¹¹

Poslancovi, ktorý vykonával funkciu aspoň jeden rok patrí plat po zániku poslaneckého mandátu,

- po dobu šiestich mesiacov vo výške mesačného platu,
- po uplynutí šiestich mesiacov od zániku mandátu po dobu šiestich mesiacov vo výške 50 % mesačného platu.

⁹ PARLIAMENT OF FINLAND. *MPs' salaries and pensions*. [online]. [cit. 2021-11-29]. Dostupné na: <https://www.eduskunta.fi/EN/kansanedustajat/palkkiot-ja-kulukorvaukset/Pages/default.aspx>

¹⁰ EUROPEAN CENTER FOR PARLIAMENTARY RESEARCH AND DOCUMENTATION. *ECPRD Request. No. 4508 - Status of Members of Parliament*. [online]. [cit. 2021-11-30]. Dostupné na: <https://ecprd.secure.europarl.europa.eu/ecprd/private/request-details/556063>

¹¹ Tamže.

Poslancovi, ktorý vykonával funkciu menej ako rok, minimálne aspoň tri mesiace patrí plat po zániku poslaneckého mandátu,

- po dobu troch mesiacov vo výške mesačného platu,
- po uplynutí troch mesiacov od zániku mandátu po dobu troch mesiacov vo výške 50 % mesačného platu.

Príspevok po zániku mandátu sa spravidla vypláca do doby, kým poslanec nezačne vykonávať inú platenú funkciu na základe pracovnej zmluvy, resp. kým poslanec v dôchodkovom veku nezačne čerpať starobný dôchodok.

Nárok na plat po skončení mandátu neprináleží poslancovi,

- ktorý sa dobrovoľne vzdal poslaneckého mandátu,
- ktorému zanikol mandát v dôsledku odsúdenia za úmyselný trestný čin,
- ktorý vykonáva funkciu starostu, primátora alebo poslanca zastupiteľstva.¹²

Litva (Seimas)

Základný plat v roku 2021: 3 433 EUR

Vzorec výpočtu základného platu: platový základ x platový koeficient 19,4

Základný plat poslanca sa určuje ako násobok platového základu, ktorý je schválený parlamentom na základe návrhu vlády, a platového koeficientu. **Platový základ je v roku 2021 určený vo výške 177 EUR.** Výška platového koeficientu je určená zákonom a líši sa v závislosti od vykonávanej funkcie. V prípade poslancov dosahuje jeho hodnota 19,4.¹³

Poslanci majú tiež nárok na zvýšenie platu o 1 % zo základného platu za každý rok výkonu funkcie. Zvýšenie nemôže presiahnuť 30 % základného platu.

Po skončení mandátu má poslanec nárok na jednorazový plat v závislosti od počtu rokov, počas ktorých nepretržite vykonával poslanecký mandát. Na uvedenú dávku má poslanec nárok, ak vykonával mandát nepretržite aspoň dva roky. Uvedený plat je vo výške toľkých priemerných mesačných plátov, koľko rokov nepretržite vykonával svoj mandát, najviac však šesť rokov. Napr. ak poslanec vykonával mandát aspoň tri roky, prináleží mu plat vo výške trojnásobku poslaneckého platu.¹⁴

¹² Čl. 5 *Zakon o pravima i dužnostima zastupnika u Hrvatskom saboru*. [online]. [cit. 2021-11-30]. Dostupné na: <https://www.zakon.hr/z/462/Zakon-o-pravima-i-du%C5%BEnostima-zastupnika-u-Hrvatskom-saboru>

¹³ EUROPEAN CENTER FOR PARLIAMENTARY RESEARCH AND DOCUMENTATION. *ECPRD Request. No. 4068 - Members' remuneration*. [online]. [cit. 2021-11-30]. Dostupné na: <https://ecprd.secure.europarl.europa.eu/ecprd/private/request-details/433780>

¹⁴ EUROPEAN CENTER FOR PARLIAMENTARY RESEARCH AND DOCUMENTATION. *ECPRD Request. No. 4508 - Status of Members of Parliament*. [online]. [cit. 2021-11-30]. Dostupné na: <https://ecprd.secure.europarl.europa.eu/ecprd/private/request-details/556063>

Maďarsko (Národné zhromaždenie)

Základný plat poslanca v roku 2021: cca 3 255 EUR

Vzorec výpočtu základného platu: priemerná mesačná mzda zamestnanca v hospodárstve Maďarska za predchádzajúci rok x 3

Poslancovi Národného zhromaždenia od 1. marca do konca februára nasledujúceho roku patrí **plat vo výške trojnásobku priemernej mesačnej nominálnej mzdy za predchádzajúci kalendárny rok** zverejneného Štatistickým úradom Maďarska v zmysle § 104 zákona č. XXXVI z roku 2012 o Národnom zhromaždení.¹⁵ Priemerná mzda v roku 2020 bola 395 000 HUF (cca 1 085 EUR).¹⁶

Poslancovi patrí plat ešte počas troch mesiacov po zániku poslaneckého mandátu vo výške priemeru posledných troch miezd pred zánikom mandátu. Na žiadosť poslanca sa príspevok vypláca jednorazovo. Uvedené sa nevzťahuje na poslanca, ktorý

- bol opätovne zvolený v nasledujúcom volebnom období,
- si do skončenia mandátu nesplnil zákonom stanovenú povinnosť podať majetkové priznanie.¹⁷

Nemecko (Bundestag)

Základný plat poslanca v roku 2021: 10 012 EUR

Vzorec výpočtu základného platu: indexácia platu sudcov Najvyššieho spolkového súdu

Plat poslanca Bundestagu sa odvíja od platu sudcov Najvyššieho spolkového súdu, ktorých plat je vo výške 10 083 EUR. Táto suma je každoročne k 1. júlu upravená na základe vývoja indexu nominálnej mzdy.¹⁸

¹⁵ § 104 ods. 1, 2012. évi XXXVI. Törvény az Országgyűlésről. [online]. [cit. 2021-11-30]. Dostupné na:

<https://njt.hu/jogszabaly/2012-36-00-00.50#SZ120>

¹⁶ EUROPEAN CENTER FOR PARLIAMENTARY RESEARCH AND DOCUMENTATION. *ECPRD Request. No. 4784 - Remuneration of selected persons holding public offices in EU Member States*. [online]. [cit. 2021-11-30].

Dostupné na: <https://ecprd.secure.europarl.europa.eu/ecprd/private/request-details/635127>

¹⁷ § 119, 2012. évi XXXVI. Törvény az Országgyűlésről. [online]. [cit. 2021-11-30]. Dostupné na:

<https://njt.hu/jogszabaly/2012-36-00-00.50#SZ120>

¹⁸ DEUTSCHER BUNDESTAG. *Entschädigung*. [online]. [cit. 2021-12-01]. Dostupné na:

https://www.bundestag.de/abgeordnete/mdb_diaeten?url=L2FiZ2VvcnRuZXRIIL21kYl9kaWFldGVuL21kYl9kaWFldGVuLTlxNDg0OA==&mod=mod454214

Po skončení mandátu má poslanec nárok na poslanecký plat vo výške mesačného platu, ak vykonával poslanecký mandát aspoň jeden rok. Plat sa po skončení mandátu vypláca za každý rok výkonu mandátu, najviac po dobu 18 mesiacov.¹⁹

Ak poslanec Bundestagu poberá okrem poslaneckého platu aj iný plat zo zárobkovej činnosti, jeho poslanecký plat sa znižuje o 50 %. Ak je poslanec Bundestagu zároveň poslancom parlamentu spolkovej krajiny a z tejto funkcie poberá plat, stráca nárok na plat poslanca Bundestagu v plnej výške. Výnimku predstavujú prípady, kedy plat z inej zárobkovej činnosti bol redukovaný a plat poslanca spolkovej krajiny pozastavený v súvislosti s výkonom funkcie v Bundestagu.²⁰

Poľsko (Sejm)

Základný plat poslanca v roku 2021: cca 1 745 EUR²¹

Vzorec výpočtu základného platu: 80 % platu štátneho tajomníka

Podľa čl. 25 zákona o výkone mandátu senátora a poslanca Sejmu sa základný plat poslanca vypočíta ako **násobok koeficientu 0,8 a platu štátneho tajomníka vo výške 10 020 PLN (cca 2 182 EUR)**.²² Plat štátnych tajomníkov je stanovený nariadením prezidenta poľskej republiky z januára 2002, ktorý upravuje zásady odmeňovania osôb zastávajúcich štátne riadiace funkcie. Platy v štátnych riadiacich funkciách sa určujú ako násobok základného platu definovaného zákonom o štátnom rozpočte a koeficientom stanoveným prezidentským nariadením.²³

Nárok na plat majú poslanci, ktorí nevykonávajú inú zárobkovú činnosť, nepoberajú predčasný starobný dôchodok alebo iné druhy dôchodkových dávok. Na základe riadne

¹⁹ § 18 ods. 1 *Members of the Bundestag Act, Members of the European Parliament Act*. [online]. [cit. 2021-12-01]. Dostupné na: <https://www.bundestag.de/resource/blob/189732/6e3095be7d1968201ca34bbca5c285d9/memlaw-data.pdf>

²⁰ § 29 ods. 1 a 5 *Members of the Bundestag Act, Members of the European Parliament Act*. [online]. [cit. 2021-12-01]. Dostupné na: <https://www.bundestag.de/resource/blob/189732/6e3095be7d1968201ca34bbca5c285d9/memlaw-data.pdf>

²¹ EUROPEAN CENTER FOR PARLIAMENTARY RESEARCH AND DOCUMENTATION. *ECPRD Request. No. 4819 - Conditions and restrictions for the exercise of the parliamentary mandate*. [online]. [cit. 2021-12-01]. Dostupné na: <https://ecprd.secure.europarl.europa.eu/ecprd/private/request-details/641557>

²² Čl. 25 ods. 2 *Ustawa o wykonywaniu mandatu posła i senatora*. [online]. [cit. 2021-12-01]. Dostupné na: <https://www.sejm.gov.pl/prawo/mandat/kon6.htm>

²³ *Rozporządzenie prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 25 stycznia 2002 r. w sprawie szczegółowych zasad wynagradzania osób zajmujących kierownicze stanowiska państwowe*. [online]. [cit. 2021-12-01]. Dostupné na: <https://sip.lex.pl/akty-prawne/dzu-dziennik-ustaw/szczegolowe-zasady-wynagradzania-osob-zajmujacych-kierownicze-16934341>

odôvodnenej žiadosti však parlamentné orgány môžu priznať plat jednotlivému poslancovi, aj keď nie sú splnené vyššie uvedené predpoklady.²⁴

Poslancovi patrí jednorazový príspevok po zániku poslaneckého mandátu vo výške trojmesačného poslaneckého platu.²⁵

Zákon o vykonávaní mandátu senátorom a poslancom Sejmu špecifikuje v súvislosti s pracovným pomerom dve skupiny poslancov:

- poslanci, ktorí vykonávajú inú zárobkovú činnosť, poberajú predčasný starobný dôchodok alebo iné druhy dôchodkových dávok (starobný alebo invalidný) počas výkonu mandátu,
- poslanci, ktorí vykonávajú mandát „profesionálne“.

Nárok na plat majú poslanci, ktorí nevykonávajú inú zárobkovú činnosť, resp. požiadali o udelenie neplateného voľna, nepoberajú predčasný starobný dôchodok alebo iné druhy dôchodkových dávok.

Plat a paušálne náhrady získané počas výkonu funkcie poslanca sa považujú za odmenu z pracovného pomeru. Len tí poslanci majú nárok na benefity vyplývajúce z nemocenského, dôchodkového a zdravotného poistenia, ktorí poberajú poslanecký plat.²⁶

Ak poslanec vykonávajúci zárobkovú činnosť na základe zmluvy so zamestnávateľom chce poberať poslanecký plat, musí svojho zamestnávateľa požiadať o udelenie neplateného voľna na výkon poslaneckého mandátu. Poslanec poberajúci dôchodkové dávky je v záujme získania poslaneckého platu povinný požiadať o prerušenie poberania dôchodku.²⁷

Portugalsko (Republikové zhromaždenie)

Základný plat poslanca v roku 2021: 3 635 EUR

Vzorec výpočtu základného platu: 50 % platu prezidenta republiky

²⁴ EUROPEAN CENTER FOR PARLIAMENTARY RESEARCH AND DOCUMENTATION. *ECPRD Request. No. 4819 - Conditions and restrictions for the exercise of the parliamentary mandate*. [online].[cit. 2021-12-01]. Dostupné na: <https://ecprd.secure.europarl.europa.eu/ecprd/private/request-details/641557>

²⁵ Čl. 38 *Ustawa o wykonywaniu mandatu posła i senatora*. [online].[cit. 2021-12-01]. Dostupné na: <https://www.sejm.gov.pl/prawo/mandat/kon6.htm>

²⁶ Čl. 25 ods. 3 *Ustawa o wykonywaniu mandatu posła i senatora*. [online].[cit. 2021-12-01]. Dostupné na: <https://www.sejm.gov.pl/prawo/mandat/kon6.htm>

²⁷ EUROPEAN CENTER FOR PARLIAMENTARY RESEARCH AND DOCUMENTATION. *ECPRD Request. No. 4819 - Conditions and restrictions for the exercise of the parliamentary mandate*. [online].[cit. 2021-11-30]. Dostupné na: <https://ecprd.secure.europarl.europa.eu/ecprd/private/request-details/641557>

Platy ústavných činiteľov sa odvíjajú od platu prezidenta republiky. Prezidentský plat v roku 2021 je 7 653 EUR.²⁸ **Plat poslancov parlamentu** je určený ako 50 % platu prezidenta, čo **predstavuje sumu 3 826 EUR**. V roku 2020 a 2021 boli poslanecké platy predmetom 5 %-ného zníženia (cca 191 EUR), ich výška v roku 2021 je po znížení 3 635 EUR.²⁹

Poslanci majú nárok na trinásty a štrnásty plat.³⁰

Nárok na plat po zániku mandátu majú poslanci, ktorí vykonávali mandát pred rokom 2012.³¹

Rakúsko (Národná rada)

Základný plat poslanca v roku 2021: 7 418 EUR³²

Vzorec výpočtu základného platu: základný plat poslanca každoročne zverejňuje predseda Dvora audítorov

Základný plat poslanca Národnej rady predstavuje východiskovú sumu, od ktorej sa odvíja plat ostatných ústavných činiteľov. Základný plat poslanca každoročne zverejňuje predseda Dvora audítorov do 5. decembra. Spolkový štatistický úrad každoročne do 30. septembra zverejní príslušnú mieru inflácie, na základe ktorej predseda Dvora audítorov určí základný plat poslanca na nasledujúci rok.³³

Poslanci majú nárok na trinásty a štrnásty plat.³⁴

²⁸ EUROPEAN CENTER FOR PARLIAMENTARY RESEARCH AND DOCUMENTATION. *ECPRD Request. No. 4784 - Remuneration of selected persons holding public offices in EU Member States*. [online]. [cit. 2021-12-02]. Dostupné na: <https://ecprd.secure.europarl.europa.eu/ecprd/private/request-details/635127>

²⁹ EUROPEAN CENTER FOR PARLIAMENTARY RESEARCH AND DOCUMENTATION. *ECPRD Request. No. 4819 - Conditions and restrictions for the exercise of the parliamentary mandate*. [online]. [cit. 2021-12-02]. Dostupné na: <https://ecprd.secure.europarl.europa.eu/ecprd/private/request-details/641557>

³⁰ Čl. 2 ods. 2 Estatuto remuneratório dos titulares de cargos políticos. [online]. [cit. 2021-12-02]. Dostupné na: <https://dre.pt/dre/detalhe/lei/4-1985-325545>

³¹ EUROPEAN CENTER FOR PARLIAMENTARY RESEARCH AND DOCUMENTATION. *ECPRD Request. No. 4508 - Status of Members of Parliament*. [online]. [cit. 2021-11-30]. Dostupné na: <https://ecprd.secure.europarl.europa.eu/ecprd/private/request-details/556063>

³² § 1 ods. 1 Gesamte Rechtsvorschrift für Bundesverfassungsgesetz über die Begrenzung von Bezügen öffentlicher Funktionäre. [online]. [cit. 2021-12-01]. Dostupné na: <https://www.ris.bka.gv.at/GeltendeFassung.wxe?Abfrage=Bundesnormen&Gesetzesnummer=10001474>

³³ § 3 Gesamte Rechtsvorschrift für Bundesverfassungsgesetz über die Begrenzung von Bezügen öffentlicher Funktionäre. [online]. [cit. 2021-12-01]. Dostupné na: <https://www.ris.bka.gv.at/GeltendeFassung.wxe?Abfrage=Bundesnormen&Gesetzesnummer=10001474>

³⁴ EUROPEAN CENTER FOR PARLIAMENTARY RESEARCH AND DOCUMENTATION. *ECPRD Request. No. 4068 - Members' remuneration*. [online]. [cit. 2021-11-30]. Dostupné na: <https://ecprd.secure.europarl.europa.eu/ecprd/private/request-details/433780>

2 Funkčné príplatky a paušálne náhrady

Česko (Poslanecká snemovna)

Za vykonávanie funkcie v Poslaneckej snemovni prináleží poslancom príplatok vo výške násobku platovej základne (cca 3 307 EUR) a platového koeficientu podľa § 8 písm. a - f zákona č. 236/1995 Sb. o platu a ďalších náležitostiach spojených s výkonom funkcie predstaviteľů státní moci a některých státních orgánů a soudců a poslanců Evropského parlamentu.

Tabuľka č. 3: Výška funkčných príplatkov za výkon niektorej z funkcií v Poslaneckej snemovni

	Platový koeficient	Funkčný príplatok k základnému platu
Predseda komory parlamentu	1,82	6 019 EUR
Podpredseda komory parlamentu, ktorý ako prvý zastupuje predsedu	1,09	3 607 EUR
Podpredseda komory parlamentu	0,98	3 241 EUR
Predseda parlamentného výboru	0,44	1 455 EUR
Podpredseda parlamentného výboru	0,22	728 EUR
Podpredseda podvýboru	0,11	364 EUR

Paušálnymi náhradami, na ktoré majú poslanci nárok podľa § 9 zákona č. 236/1995 Sb. sú:

- viacúčelové paušálne náhrady na výdavky na reprezentačné účely a výdavky na stravovanie pri tuzemských cestách vo výške 16 % platovej základne (**cca 529 EUR**), predsedovi komory prináležia paušálne náhrady vo výške 58 % (**cca 1 918 EUR**) platovej základne, podpredsedom vo výške 54 % (**cca 1 786 EUR**),
- viacúčelové paušálne náhrady podľa vzdialenosti obce, v ktorej má poslanec trvalý pobyt, od komory parlamentu, resp. obce, v ktorej má poslanec kanceláriu
 - do 50 km vo výške 40 % platovej základne (**cca 1 323 EUR**),
 - nad 50 km vo výške 45 % platovej základne (**cca 1 488 EUR**),
 - nad 150 km vo výške 50 % platovej základne (**cca 1 653 EUR**),
 - nad 250 km vo výške 60 % platovej základne (**cca 1 984 EUR**),
- náhrada preukázaných výdavkov na dopravu, stravovanie a ubytovanie v súvislosti so zahraničnými pracovnými cestami,
- náhrady preukázaných výdavkov na odborné a administratívne práce do výšky 25 % platovej základne (**cca 827 EUR**),
- ťažko zdravotne postihnutému poslancovi, ktorý potrebuje k výkonu svojej funkcie osobného asistenta prináleží paušálna náhrada vo výške 20 % platovej základne (**cca 661 EUR**),

- náhrada výdavkov na stravovanie a niektoré ďalšie výdavky pri zahraničných cestách vo výške 2,5-násobku sadzby stanovenej zvláštnym predpisom pre zamestnancov v pracovnom pomere, predsedovi komory prináležia vo výške 3,5-násobku.

Náhrady sú zároveň poskytované v súvislosti so zriadením a užívaním jednej primerane vybavenej kancelárie vo volebnom kraji. Limitné ceny za prenájom kancelárie sú závislé od veľkosti mesta (napr. 1 062 EUR v Prahe, alebo 629 EUR v mestách s počtom obyvateľov 10 000 – 25 000), ceny nábytku a vybavenia (**max. 204 EUR mesačne**), čiastky na úhradu výdavkov na telekomunikačné služby (**max. 194 EUR mesačne**) a limit na kancelársky materiál činí pre prvotnú výbavu v mesiaci, v ktorej je uzatvorená zmluva na prenájom kancelárie **max. 117 EUR** a v ďalších mesiacoch **max. 85 EUR** mesačne.³⁵

Estónsko (Riigikogu)

Funkčné príplatky funkcionárov Riigikogu ako mesačné príplatky k základnej mzde za vykonávanie funkcie nie sú stanovené *per se*. Mzda poslancov, ktorí vykonávajú niektorú z funkcií v Riigikogu sa určuje na základe násobku platového koeficientu podľa zákona o platových pomeroch vyšších úradníkov v štátnej správe a indexu najvyššej mzdovej tarify vo výške 6 768 EUR za rok 2021.³⁶

Tabuľka č. 4: Platové koeficienty niektorých funkcionárov Riigikogu podľa § 3 zákona o platových pomeroch vyšších úradníkov v štátnej správe (vrátane koeficientu poslanca Riigikogu na porovnanie)

	Platový koeficient	Základný plat za výkon funkcie
predseda Riigikogu	1	6 768 EUR
- podpredseda Riigikogu,	0,85	5 753 EUR
- predsedovia parlamentných výborov		
- predsedovia poslaneckých klubov		
- podpredsedovia parlamentných výborov,	0,75	5 076 EUR
- podpredsedovia poslaneckých klubov		
poslanec Riigikogu	0,65	4 399 EUR

Paušálnymi náhradami sú náhrady výdavkov spojených s výkonom poslaneckej funkcie. **Náklady spojené s výkonom poslaneckého mandátu sú kompenzované až do výšky 30 % platu poslanca (min. 1 319 EUR v závislosti od funkcie).** Pracovné náklady poslanca

³⁵ POSLANCEKÁ SNEMOVNA PARLAMENTU ČESKÉ REPUBLIKY. Časté dotazy: platy a náhrady poslanců. [online]. [cit. 2021-12-06]. Dostupné na: <https://www.psp.cz/sqw/hp.sqw?k=687&z=3729>

³⁶ § 3 Riigikogu liikme staatuse seadus. [online]. [cit. 2021-11-29]. Dostupné na: <https://www.riigiteataja.ee/akt/121062016022>

zahrňajú náklady na dopravu, poštovné, cestovné, kancelárske potreby, školenia, reprezentáciu a pohostenie, preklady a tlmočenie, vyhotovenie štúdií a znaleckých posudkov.³⁷

Poslancovi okrem toho patrí náhrada za bývanie. **Ide o kompenzáciu nákladov na bývanie, pričom ich výška nesmie presiahnuť 20 % platu poslanca (min. 880 EUR v závislosti od funkcie)** a prináleží poslancom, ktorí majú trvalý pobyt mimo hlavného mesta Tallin.³⁸

Fínsko (Eduskunta)

Funkčné príplatky ako mesačné príplatky k základnej mzde za vykonávanie funkcie predsedu a podpredsedov parlamentu nie sú stanovené *per se*. Výšku ich základného platu určuje trojčlenná komisia. **Predseda parlamentu má nárok na základný plat vo výške 13 390 EUR a podpredsedovia vo výške 10 441 EUR.**³⁹

Za vykonávanie ostatných funkcií v parlamente prináleží poslancom funkčný príplatok:

- **predsedom výborov** vo všeobecnosti patrí funkčný príplatok vo výške **744 EUR**,
- **predsedom Ústavnoprávneho výboru, predsedovi zahraničného výboru, predsedovi finančného výboru a predsedovi výboru pre audit** patrí funkčný príplatok vo výške **1 226 EUR**,
- **predsedom podvýboru pre dane** patrí funkčný príplatok vo výške **744 EUR**,
- **predsedom ostatných podvýborov** patrí funkčný príplatok vo výške **491 EUR**,
- **predsedom poslaneckých klubov** patrí funkčný príplatok vo výške **1 226 EUR**, ak má poslanecký klub aspoň 16 členov,
- **predsedom poslaneckých klubov** patrí funkčný príplatok vo výške **744 EUR**, ak má poslanecký klub 3-15 členov.⁴⁰

Náklady spojené s výkonom poslaneckého mandátu sú kompenzované v závislosti od miesta trvalého bydliska. **Ak má poslanec trvalý pobyt v Helsinkách, parlament poskytuje paušálne náhrady do výšky 987 EUR. Ostatní poslanci majú nárok na paušálne náhrady v závislosti od vzdialenosti trvalého bydliska do výšky 1 315 EUR, resp. 1 809 EUR.**⁴¹

³⁷ § 30 Riigikogu liikme staatuse seadus. [online].[cit. 2021-11-29]. Dostupné na:

<https://www.riigiteataja.ee/akt/121062016022>

³⁸ § 31 Riigikogu liikme staatuse seadus. [online].[cit. 2021-11-29]. Dostupné na:

<https://www.riigiteataja.ee/akt/121062016022>

³⁹ PARLIAMENT OF FINLAND. *MPs' salaries and pensions*. [online].[cit. 2021-11-29]. Dostupné na:

<https://www.eduskunta.fi/EN/kansanedustajat/palkkiot-ja-kulukorvaukset/Pages/default.aspx>

⁴⁰ Tamže.

⁴¹ EUROPEAN CENTER FOR PARLIAMENTARY RESEARCH AND DOCUMENTATION. ECPRD Request. No. 4508 - Status of Members of Parliament. [online].[cit. 2021-11-29]. Dostupné na:

<https://ecprd.secure.europarl.europa.eu/ecprd/private/request-details/556063>

Poslanci môžu bezplatne používať prostriedky osobnej železničnej dopravy, výdavky na leteckú dopravu. Používanie taxi služieb v metropolitnej časti Helsiniek na účely súvisiace s výkonom poslaneckého mandátu sú hradené parlamentom.⁴²

Grécko (Helénsky parlament)

Funkčné príplatky funkcionárov ako mesačné príplatky k základnej mzde za vykonávanie funkcie nie sú stanovené.⁴³

Paušálne náhrady patria poslancovi vo výške, ktorá závisí od miesta trvalého pobytu poslanca. Poslanci, ktorí majú trvalý pobyt mimo dištriktu Atén a Pireus majú **nárok na preplatenie spätnej letenky**, ak majú v blízkosti bydliska letisko s priamou linkou do Atén (**max. 52 spätných leteníek na rok**).⁴⁴

Poslanci, ktorí dochádzajú do Atén autom majú **nárok na preplatenie pohonných hmôt každý mesiac vo výške od 291 EUR až do 648 EUR**.⁴⁵

Náklady na **prenájom bytu sú hradené vo výške 1 000 EUR pre poslancov**, ktorí nevlastnia nehnuteľnosť v Aténach. **V hodnote 1 200 EUR** sú tiež preplatené výdavky na ubytovanie v hoteli pre poslancov, ktorí nevlastnia nehnuteľnosť v Aténach a neprenajímajú si byt.⁴⁶

Náklady na poštové služby sú hradené do výšky 909 EUR za rok.⁴⁷

Zároveň sú náhrady poskytované v súvislosti so zriadením a užívaním kancelárie. Poslanci s trvalým bydliskom v Aténach a v Pireuse a poslanci zvolení v rámci národnej kandidátky majú **nárok na náhrady vo výške 664 EUR. Ostatní poslanci majú nárok na 831 EUR**.⁴⁸

⁴² PARLIAMENT OF FINLAND. *MPs' salaries and pensions*. [online].[cit. 2021-11-30]. Dostupné na: <https://www.eduskunta.fi/EN/kansanedustajat/palkkiot-ja-kulukorvaukset/Pages/default.aspx>

⁴³ EUROPEAN CENTER FOR PARLIAMENTARY RESEARCH AND DOCUMENTATION. ECPRD Request. No. 4508 - Status of Members of Parliament. [online].[cit. 2021-11-30]. Dostupné na: <https://ecprd.secure.europarl.europa.eu/ecprd/private/request-details/556063>

⁴⁴ Tamže.

⁴⁵ EUROPEAN CENTER FOR PARLIAMENTARY RESEARCH AND DOCUMENTATION. ECPRD Request. No. 4819 - Conditions and restrictions for the exercise of the parliamentary mandate. [online].[cit. 2021-11-30]. Dostupné na: <https://ecprd.secure.europarl.europa.eu/ecprd/private/request-details/641557>

⁴⁶ EUROPEAN CENTER FOR PARLIAMENTARY RESEARCH AND DOCUMENTATION. ECPRD Request. No. 4508 - Status of Members of Parliament. [online].[cit. 2021-11-30]. Dostupné na: <https://ecprd.secure.europarl.europa.eu/ecprd/private/request-details/556063>

⁴⁷ EUROPEAN CENTER FOR PARLIAMENTARY RESEARCH AND DOCUMENTATION. ECPRD Request. No. 4819 - Conditions and restrictions for the exercise of the parliamentary mandate. [online].[cit. 2021-11-30]. Dostupné na: <https://ecprd.secure.europarl.europa.eu/ecprd/private/request-details/641557>

⁴⁸ Tamže.

Poslancom okrem toho patrí aj **príspevok za účasť na schôdzi výborov**, do ktorých bol zvolený, alebo v ktorých je náhradníkom. **Výška príspevku je 150 EUR.**⁴⁹

Chorvátsko (Chorvátsky Sabor)

Funkčné príplatky funkcionárov ako mesačné príplatky k základnej mzde za vykonávanie funkcie nie sú stanovené *per se*.

Mzda poslancov, ktorí vykonávajú niektorú z funkcií sa určuje na základe násobku platového koeficientu a vymeriavacieho základu vo výške cca 516 EUR.

Tabuľka č. 5: Platové koeficienty niektorých funkcionárov parlamentu (vrátane základného platu poslanca Chorvátskeho Saboru na porovnanie)

	Platový koeficient	Základný plat za výkon funkcie
Predseda parlamentu	7,86	4 056 EUR
Podpredseda parlamentu	7,14	3 684 EUR
Predseda parlamentného výboru	6,42	3 313 EUR
Podpredseda parlamentného výboru	5,70	2 941 EUR
Poslanec bez funkcie	5,26	2 714 EUR

Poslanci majú nárok na paušálne náhrady vo výške 10-násobku diét za služobnú cestu v rámci Chorvátska (cca 200 EUR).⁵⁰

Ďalšie paušálne náhrady patria poslancovi vo výške, ktorá závisí od vzdialenosti trvalého pobytu od hlavného mesta Záhreb. **Poslanci majú nárok na paušálne náhrady v súvislosti s ubytovaním a cestovaním od 66 EUR až do výšky 332 EUR.**⁵¹

Litva (Seimas)

Funkčný príplatok za výkon niektorej z funkcií v parlamente nie je určený *per se*. **Plat funkcionárov sa vypočíta ako násobok platovej základne (177 EUR) a platového koeficientu určeného podľa zákona.**

⁴⁹ Tamže.

⁵⁰ EUROPEAN CENTER FOR PARLIAMENTARY RESEARCH AND DOCUMENTATION. *ECPRD Request. No. 4819 - Conditions and restrictions for the exercise of the parliamentary mandate*. [online].[cit. 2021-11-30]. Dostupné na: <https://ecprd.secure.europarl.europa.eu/ecprd/private/request-details/641557>

⁵¹ EUROPEAN CENTER FOR PARLIAMENTARY RESEARCH AND DOCUMENTATION. *ECPRD Request. No. 4068 - Members' remuneration*. [online].[cit. 2021-11-30]. Dostupné na: <https://ecprd.secure.europarl.europa.eu/ecprd/private/request-details/433780>

Tabuľka č. 6: Platové koeficienty niektorých funkcionárov parlamentu (vrátane základného platu poslanca na porovnanie)

	Platový koeficient	Základný plat za výkon funkcie
Predseda parlamentu	25,8	4 567 EUR
Prvý podpredseda parlamentu	23,2	4 106 EUR
Ostatní podpredsedovia parlamentu	22,4	3 965 EUR
Líder opozície		
Predseda parlamentného výboru	21,7	3 841 EUR
Podpredseda parlamentného výboru	20,5	3 628 EUR
Predseda podvýboru, predseda stálej komisie	20,2	3 575 EUR
Podpredseda stálej komisie	19,6	3 469 EUR
Predseda poslaneckého klubu v závislosti od počtu poslancov, ktorí sú členmi klubu	19,9 - 21,9	3 522 EUR - 3 876 EUR
Základný plat poslanca	19,4	3 433 EUR

Poslanci majú nárok na paušálne náhrady vo výške 1 213 EUR, ktoré predstavujú 80 % z priemernej mzdy stanovenej štatistickým úradom (v roku 2021 je výška priemernej mzdy 1 517 EUR). Paušálne náhrady sa poskytujú na pokrytie telekomunikačných služieb, nákladov na kancelárske potreby, dopravných služieb a iných služieb súvisiacich s výkonom poslaneckého mandátu.⁵²

Poslanci bez trvalého pobytu vo Vilniuse, resp. poslanci s trvalým pobytom vzdialeným viac ako 25 km od Vilniusu majú nárok na náhradu výdavkov v súvislosti s ubytovaním v ubytovacom zariadení parlamentu. Ostatní poslanci majú nárok na ubytovanie bez náhrady výdavkov.⁵³

Maďarsko (Národné zhromaždenie)

Funkčné príplatky funkcionárov Národného zhromaždenia ako mesačné príplatky k základnej mzde za vykonávanie funkcie nie sú stanovené *per se*. Mzda poslancov, ktorí vykonávajú niektorú z funkcií v Národnom zhromaždení sa určuje na základe násobku platového koeficientu a základnej mzdy poslancov.⁵⁴

⁵² EUROPEAN CENTER FOR PARLIAMENTARY RESEARCH AND DOCUMENTATION. *ECPRD Request. No. 4819 - Conditions and restrictions for the exercise of the parliamentary mandate*. [online]. [cit. 2021-11-30]. Dostupné na: <https://ecprd.secure.europarl.europa.eu/ecprd/private/request-details/641557>

⁵³ EUROPEAN CENTER FOR PARLIAMENTARY RESEARCH AND DOCUMENTATION. *ECPRD Request. No. 4508 - Status of Members of Parliament*. [online]. [cit. 2021-11-30]. Dostupné na: <https://ecprd.secure.europarl.europa.eu/ecprd/private/request-details/556063>

⁵⁴ Tamže.

Tabuľka č. 7: Platové koeficienty niektorých funkcionárov Národného zhromaždenia podľa zákona č. XXXVI z roku 2012 o Národnom zhromaždení (vrátane základného platu poslanca Národného zhromaždenia na porovnanie)

	Platový koeficient	Základný plat
- predseda Národného zhromaždenia,	2,7	8 788 EUR
- podpredsedovia Národného zhromaždenia,	2	6 510 EUR
- predsedovia poslaneckých klubov,		
- predsedovia parlamentných výborov,	1,7	5 533 EUR
- predsedovia stálych parlamentných delegácií,		
- podpredsedovia poslaneckých klubov,		
- podpredsedovia parlamentných výborov,	1,5	4 882 EUR
- podpredsedovia stálych parlamentných delegácií		
- členovia ústavnoprávneho výboru,	1,4	4 557 EUR
- poslanci, ktorí sú členmi aspoň dvoch stálych parlamentných výborov,		
- členovia aspoň jedného stáleho parlamentného výboru,	1,2	3 906 EUR
- poslanec bez funkcie	1	3 255 EUR

Poslanec je oprávnený používať na čerpacích staniciach tzv. „palivovú kartu“ vydávanú Kanceláriou Národného zhromaždenia na meno poslanca a evidenčné číslo osobného vozidla, ktoré je v jeho vlastníctve. Kredit na karte je dopĺňaný každý mesiac a jeho výška sa určuje v závislosti od vzdialenosti trvalého bydliska poslanca od Budapešti. Kredit poslancov zvolených v rámci väčšinového volebného systému sa ďalej odvíja od veľkosti kraja, v ktorom bol poslanec zvolený. Poslanec môže kredit použiť aj na kúpu diaľničnej známky a servis vozidla.⁵⁵

Poslanec s trvalým pobytom mimo Budapešti má právo na ubytovanie v zariadeniach Kancelárie Národného zhromaždenia a náhrady na prevádzku kancelárie mimo parlamentu.

Poslanec má počas výkonu svojej funkcie nárok na služobný mobil a preplatenie telekomunikačných služieb do výšky maximálne 5 % základného platu poslanca (cca 163 EUR na mesiac).

Poslancovi patrí náhrada za ubytovanie a diéty a iné náklady v preukázateľnej výške, ak cestu vykonal v súvislosti s výkonom poslaneckej funkcie.⁵⁶

⁵⁵ § 109, 2012. évi XXXVI. törvény az Országgyűlésről. [online].[cit. 2021-11-30]. Dostupné na:

<https://njt.hu/jogszabaly/2012-36-00-00.50#SZ120>

⁵⁶ EUROPEAN CENTER FOR PARLIAMENTARY RESEARCH AND DOCUMENTATION. ECPRD Request. No. 4508 - Status of Members of Parliament. [online].[cit. 2021-11-30]. Dostupné na:

<https://ecprd.secure.europarl.europa.eu/ecprd/private/request-details/556063>

Nemecko (Bundestag)

Okrem platu patrí poslancovi, ktorý vykonáva niektorú z funkcií v Bundestagu aj mesačný funkčný príplatok, ktorý sa vypočíta ako násobok platového koeficientu a základného platu poslanca.⁵⁷

Tabuľka č. 8: Platové koeficienty niektorých funkcionárov Bundestagu

	Platový koeficient	Funkčný príplatok k základnej mzde
Predseda Bundestagu	1	10 012 EUR
Podpredseda Bundestagu	0,5	5 006 EUR
Predseda parlamentného výboru	0,15	1 502 EUR

Okrem toho má predseda Bundestagu nárok na mesačný príspevok vo výške cca 1 023 EUR, zatiaľ čo podpredseda cca 307 EUR.⁵⁸ Novozvolení poslanci majú nárok na jednorazový príspevok v kalendárnom roku, v ktorom ich zvolili do Bundestagu, v hodnote 255 EUR.⁵⁹

Paušálne náhrady patria poslancovi vo výške, ktorá závisí od nákladov na bývanie v Nemecku a každoročne sa indexuje k 1. januáru. **Výška paušálnych náhrad v roku 2021 je maximálne 4 560 EUR.** Z tejto čiastky si hradia výdavky, ktoré vznikli v súvislosti s bývaním, prevádzkou poslaneckej kancelárie mimo hlavného mesta, cestovných nákladov v rámci Nemecka, vrátane nákladov súvisiacich s výkonom poslaneckého mandátu (tlmočenie, preklady, prijatia, atď.).⁶⁰

Technické prostriedky a služby potrebné na výkon mandátu (počítač, telefón, tlačiareň, úhrada faktúr, atď.) si poslanec hradí z ročného príspevku vo výške 12 000 EUR. Poslanec si môže uplatniť len preukázateľné výdavky.⁶¹

⁵⁷ § 11 ods. 2 Members of the Bundestag Act, Members of the European Parliament Act. [online].[cit. 2021-12-01].

Dostupné na: <https://www.bundestag.de/resource/blob/189732/6e3095be7d1968201ca34bbca5c285d9/memlaw-data.pdf>

⁵⁸ EUROPEAN CENTER FOR PARLIAMENTARY RESEARCH AND DOCUMENTATION. ECPRD Request. No. 4068 - Members' remuneration. [online].[cit. 2021-11-30]. Dostupné na:

<https://ecprd.secure.europarl.europa.eu/ecprd/private/request-details/433780>

⁵⁹ DEUTSCHER BUNDESTAG. Bueroausstattung/Konto für Sachleistungen. [online].[cit. 2021-12-01]. Dostupné na: https://www.bundestag.de/abgeordnete/mdb_diaeten?url=L2FiZ2VvcuRuZXRIIL21kY19kaWFldGVuLzEzMzMmLTl2MDgwMg==&mod=mod454214

⁶⁰ DEUTSCHER BUNDESTAG. Kostenpauschale. [online].[cit. 2021-12-01]. Dostupné na:

https://www.bundestag.de/abgeordnete/mdb_diaeten?url=L2FiZ2VvcuRuZXRIIL21kY19kaWFldGVuLzEzMzMmLTl2MDgwMA==&mod=mod454214

⁶¹ DEUTSCHER BUNDESTAG. Bueroausstattung/Konto für Sachleistungen. [online].[cit. 2021-12-01]. Dostupné na: https://www.bundestag.de/abgeordnete/mdb_diaeten?url=L2FiZ2VvcuRuZXRIIL21kY19kaWFldGVuLzEzMzMmLTl2MDgwMg==&mod=mod454214

Poslancovi patrí náhrada za ubytovanie a diéty a iné náklady v preukázateľnej výške, ak cestu vykonal v súvislosti s výkonom poslaneckej funkcie v zahraničí. Poslanec Bundestagu môže bezplatne používať prostriedky osobnej železničnej dopravy.⁶²

Poľsko (Sejm)

Okrem základného platu patrí poslancovi, ktorý vykonáva niektorú z funkcií v Sejme aj mesačný funkčný príplatok, ktorý sa vypočíta ako násobok základného platu (cca 1 745 EUR) a platového koeficientu.

Tabuľka č. 9: Platové koeficienty niektorých funkcionárov Sejmu

	Platový koeficient	Funkčný príplatok k základnej mzde
Predseda parlamentného výboru	0,2	349 EUR
Podpredseda parlamentného výboru	0,15	262 EUR
Predseda parlamentného podvýboru	0,10	175 EUR

Prezídium Sejmu je oprávnené udeliť funkčný príspevok aj za výkon iných funkcií, než je uvedené vyššie.

V prípade, že poslanec má nárok na viacero funkčných príplatkov, vypláť sa mu jednorazový príspevok nepresahujúci 35 % jeho platu (cca 611 EUR).⁶³

Za výkon funkcie predsedu a podpredsedu Sejmu neprináleží funkčný príplatok *per se*. Plat predsedu Sejmu sa určuje na základe nariadenia prezidenta. **Výška platu predsedu Sejmu je cca 2 556 EUR a podpredsedu cca 2 276 EUR.**⁶⁴

Paušálnymi náhradami sú diéty a náhrady ďalších výdavkov spojených s výkonom poslaneckej funkcie. **Poslancom Sejmu prináležia náhrady vo výške 25 % z platu štátneho tajomníka (cca 556 EUR).**⁶⁵

⁶² DEUTSCHER BUNDESTAG. *Reisekosten*. [online]. [cit. 2021-12-01]. Dostupné na: https://www.bundestag.de/abgeordnete/mdb_diaeten?url=L2FiZ2VvcuRuZXRIIL21kY19kaWFldGVuLzEzMzRhLTI2MDc5MA==&mod=mod454214

⁶³ Čl. 26 *Ustawa o wykonywaniu mandatu posła i senatora*. [online]. [cit. 2021-12-01]. Dostupné na: <https://www.sejm.gov.pl/prawo/mandat/kon6.htm>

⁶⁴ EUROPEAN CENTER FOR PARLIAMENTARY RESEARCH AND DOCUMENTATION. *ECPRD Request. No. 4068 - Members' remuneration*. [online]. [cit. 2021-11-30]. Dostupné na: <https://ecprd.secure.europarl.europa.eu/ecprd/private/request-details/433780>

⁶⁵ Čl. 42 *Ustawa o wykonywaniu mandatu posła i senatora*. [online]. [cit. 2021-12-01]. Dostupné na: <https://www.sejm.gov.pl/prawo/mandat/kon6.htm>

Poslancovi patrí náhrada za výdavky na cestovanie v súvislosti s výkonom poslaneckého mandátu.⁶⁶

Poslanci majú tiež nárok na náhradu výdavkov v súvislosti s ubytovaním vo výške cca 536 EUR.⁶⁷

Portugalsko (Republikové zhromaždenie)

Spomedzi funkcionárov parlamentu sa plat indexuje jedine v prípade **predsedu parlamentu**, ktorý poberá základný plat (v súčasnosti znížený o 5 %) **vo výške 5 816 EUR (80 % platu prezidenta republiky)**.

Okrem platu patrí poslancovi, ktorý vykonáva niektorú z funkcií v parlamente aj mesačný funkčný príplatok na reprezentačné účely.⁶⁸

Tabuľka č. 10: Platové koeficienty niektorých funkcionárov Republikového zhromaždenia

	Funkčný príplatok k základnej mzde
Predseda parlamentu	2 449 EUR
Podpredseda parlamentu	956 EUR
Predseda poslaneckého klubu	756 EUR
Predseda parlamentného výboru	573 EUR
Poslanci, ktorí okrem mandátu nevykonávajú inú platenú funkciu	382 EUR

Poslancovi, okrem predsedu parlamentu, patrí náhrada za výdavky na cestovanie v súvislosti s výkonom poslaneckého mandátu v závislosti od miesta trvalého pobytu. Výška paušálnych náhrad sa určí uznesením parlamentu.⁶⁹

⁶⁶ EUROPEAN CENTER FOR PARLIAMENTARY RESEARCH AND DOCUMENTATION. *ECPRD Request. No. 4068 - Members' remuneration*. [online].[cit. 2021-11-30]. Dostupné na: <https://ecprd.secure.europarl.europa.eu/ecprd/private/request-details/433780>

⁶⁷ Tamže.

⁶⁸ EUROPEAN CENTER FOR PARLIAMENTARY RESEARCH AND DOCUMENTATION. *ECPRD Request. No. 4819 - Conditions and restrictions for the exercise of the parliamentary mandate*. [online].[cit. 2021-11-30]. Dostupné na: <https://ecprd.secure.europarl.europa.eu/ecprd/private/request-details/641557>

⁶⁹ Čl. 16 *Statute governing Members of the Assembleia da República*. [online].[cit. 2021-12-02]. Dostupné na: https://publicofficialsfinancialdisclosure.worldbank.org/sites/fdl/files/assets/law-library-files/Portugal_Status%20of%20Parliamentaries%20Law_1993%20amended%202009_pt.pdf

Poslanci majú nárok na príplatok za účasť na rokovacích dňoch parlamentu a schôdzach výborov. Výška príplatkov závisí od miesta trvalého pobytu.⁷⁰

Rakúsko (Národná rada)

Funkčné príplatky a paušálne náhrady ako mesačné príplatky k základnej mzde za vykonávanie funkcie nie sú stanovené *per se*.

Poslanci majú nárok na preplatenia skutočných vydokladovaných výdavkov (napr. cestovné náklady, náklady na ubytovanie, kancelárske vybavenie, atď.) vo výške najviac 3 226 EUR na mesiac. Výška preplatených nákladov závisí od vzdialenosti trvalého pobytu poslanca od Viedne, väčšina poslancov má však nárok minimálne na 586 EUR.⁷¹

3 Práceschopnosť a čerpanie materskej/rodičovskej dovolenky

Česko (Poslanecká snemovňa)

Pri absencii z dôvodu choroby alebo inej objektívnej prekážky sa poslanci riadia rokovacím poriadkom.⁷² Neúčasť z dôvodu choroby, alebo iných objektívnych príčin musí byť riadne ospravedlnená. Počas dočasnej pracovnej neschopnosti nemajú poslanci nárok na náhradu príjmu. Ak sú počas dočasnej pracovnej neschopnosti riadne ospravedlnení, poberajú poslanecký plat.⁷³

Poslanci nemajú nárok na odchod na platenú materskú a rodičovskú dovolenku. Starostlivosť o dieťa je však opodstatneným dôvodom neúčasti poslanca.⁷⁴

⁷⁰ Čl. 16-A Statute governing Members of the Assembleia da República. [online].[cit. 2021-12-02]. Dostupné na: https://publicofficialsfinancialdisclosure.worldbank.org/sites/fdl/files/assets/law-library-files/Portugal_Status%20of%20Parliamentaries%20Law_1993%20amended%202009_pt.pdf

⁷¹ EUROPEAN CENTER FOR PARLIAMENTARY RESEARCH AND DOCUMENTATION. ECPRD Request. No. 4819 - Conditions and restrictions for the exercise of the parliamentary mandate. [online].[cit. 2021-11-30]. Dostupné na: <https://ecprd.secure.europarl.europa.eu/ecprd/private/request-details/641557>

⁷² Čl. 9 ods. 3 zákona č. 90/1995 Sb. o jednacím řádu Poslanecké sněmovny. [online].[cit.2021-11-29]. Dostupné na: <https://www.psp.cz/docs/laws/1995/90.html#9>

⁷³ EUROPEAN CENTER FOR PARLIAMENTARY RESEARCH AND DOCUMENTATION. ECPRD Request. No. 3791 - Annual leave (vacation) and sick benefit for MPs (urgent request). [online].[cit.2021-11-29]. Dostupné na: <https://ecprd.secure.europarl.europa.eu/ecprd/private/request-details/358613>

⁷⁴ EUROPEAN CENTER FOR PARLIAMENTARY RESEARCH AND DOCUMENTATION. ECPRD Request. No. 4827 - Family Friendly Parliament for MPs. [online].[cit.2021-11-29]. Dostupné na: <https://ecprd.secure.europarl.europa.eu/ecprd/private/request-details/643246>

Estónsko (Riigikogu)

V prípade dočasnej pracovnej neschopnosti má poslanec nárok na náhradu príjmu.⁷⁵

V zmysle § 6 ods. 1(2) zákona o postavení poslanca Riigikogu môže poslanec požiadať o dlhodobé uvoľnenie z dôvodu dlhodobej pracovnej neschopnosti alebo za účelom starostlivosti o dieťa do veku 3 rokov. Počas tohto obdobia je výkon mandátu pozastavený (poslanca zastupuje náhradník) a poslanec nemá nárok na poslanecký plat, patrí mu však náhrada príjmu.

Fínsko (Eduskunta)

Pri absencii z dôvodu choroby alebo inej objektívnej prekážky sú poslanci povinní svoju neúčasť na rokovaní riadne ospravedlniť. Počas dočasnej pracovnej neschopnosti nemajú poslanci nárok na náhradu príjmu. Počas ospravedlnenej absencie poberajú poslanci poslanecký plat.⁷⁶

Poslanci nemajú nárok na odchod na platenú materskú a rodičovskú dovolenku. Starostlivosť o dieťa je však opodstatneným dôvodom neúčasti poslanca na schôdzi parlamentu.⁷⁷

Grécko (Helénsky parlament)

Pri absencii z dôvodu choroby alebo inej objektívnej prekážky sú poslanci povinní svoju neúčasť na rokovaní riadne ospravedlniť. Počas dočasnej pracovnej neschopnosti nemajú poslanci nárok na náhradu príjmu. Počas ospravedlnenej absencie poberajú poslanci poslanecký plat.⁷⁸

Chorvátsko (Chorvátsky Sabor)

Pri absencii z dôvodu choroby alebo inej objektívnej prekážky sú poslanci povinní svoju neúčasť na rokovaní riadne ospravedlniť. Počas dočasnej pracovnej neschopnosti

⁷⁵ EUROPEAN CENTER FOR PARLIAMENTARY RESEARCH AND DOCUMENTATION. *ECPRD Request. No. 3791 - Annual leave (vacation) and sick benefit for MPs.* [online].[cit.2021-11-29]. Dostupné na: <https://ecprd.secure.europarl.europa.eu/ecprd/private/request-details/358613>

⁷⁶ Tamže.

⁷⁷ EUROPEAN CENTER FOR PARLIAMENTARY RESEARCH AND DOCUMENTATION. *ECPRD Request. No. 4827 - Family Friendly Parliament for MPs.* [online].[cit.2021-11-29]. Dostupné na: <https://ecprd.secure.europarl.europa.eu/ecprd/private/request-details/643246>

⁷⁸ EUROPEAN CENTER FOR PARLIAMENTARY RESEARCH AND DOCUMENTATION. *ECPRD Request. No. 3791 - Annual leave (vacation) and sick benefit for MPs.* [online].[cit.2021-11-29]. Dostupné na: <https://ecprd.secure.europarl.europa.eu/ecprd/private/request-details/358613>

nemajú poslanci nárok na náhradu príjmu. Počas ospravedlnenej absencie poberajú poslanci poslanecký plat.⁷⁹

Poslanci nemajú nárok na materskú a rodičovskú dovolenku. Počas starostlivosti o dieťa môže poslanec písomne požiadať o prerušenie mandátu, najmenej však na šesť mesiacov. Počas tohto obdobia ho zastupuje náhradník.⁸⁰

Litva (Seimas)

Poslanci majú nárok na náhradu príjmu v čase dočasnej pracovnej neschopnosti z dôvodu choroby.⁸¹

Poslanci nemajú nárok na materskú a rodičovskú dovolenku. V prípade absencie z dôvodu starostlivosti o dieťa sa poslanci musia riadne ospravedlniť. Počas ich neprítomnosti naďalej poberajú poslanecký plat.⁸²

Maďarsko (Národné zhromaždenie)

V čase, keď poslanec nevykonáva poslaneckú funkciu pre chorobu, patrí mu náhrada počas dočasnej pracovnej neschopnosti.⁸³ Poslanci majú nárok na odchod na materskú a rodičovskú dovolenku, počas tohto obdobia im prináleží náhrada príjmu.⁸⁴

Nemecko (Bundestag)

Počas dočasnej pracovnej neschopnosti nemajú poslanci nárok na náhradu príjmu. Počas absencie poberajú poslanecký plat.⁸⁵

⁷⁹ Tamže.

⁸⁰ EUROPEAN CENTER FOR PARLIAMENTARY RESEARCH AND DOCUMENTATION. ECPRD Request. No. 2983 - Maternity leave for Members of Parliament. [online].[cit.2021-11-30]. Dostupné na: <https://ecprd.secure.europarl.europa.eu/ecprd/private/request-details/233490>

⁸¹ EUROPEAN CENTER FOR PARLIAMENTARY RESEARCH AND DOCUMENTATION. ECPRD Request. No. 3791 - Annual leave (vacation) and sick benefit for MPs. [online].[cit.2021-11-30]. Dostupné na: <https://ecprd.secure.europarl.europa.eu/ecprd/private/request-details/358613>

⁸² EUROPEAN CENTER FOR PARLIAMENTARY RESEARCH AND DOCUMENTATION. ECPRD Request. No. 4827 - Family Friendly Parliament for MPs. [online].[cit.2021-11-29]. Dostupné na: <https://ecprd.secure.europarl.europa.eu/ecprd/private/request-details/643246>

⁸³ EUROPEAN CENTER FOR PARLIAMENTARY RESEARCH AND DOCUMENTATION. ECPRD Request. No. 3791 - Annual leave (vacation) and sick benefit for MPs. [online].[cit.2021-11-30]. Dostupné na: <https://ecprd.secure.europarl.europa.eu/ecprd/private/request-details/358613>

⁸⁴ EUROPEAN CENTER FOR PARLIAMENTARY RESEARCH AND DOCUMENTATION. ECPRD Request. No. 2983 - Maternity leave for Members of Parliament. [online].[cit.2021-11-30]. Dostupné na: <https://ecprd.secure.europarl.europa.eu/ecprd/private/request-details/233490>

⁸⁵ EUROPEAN CENTER FOR PARLIAMENTARY RESEARCH AND DOCUMENTATION. ECPRD Request. No. 3791 - Annual leave (vacation) and sick benefit for MPs. [online].[cit.2021-11-30]. Dostupné na: <https://ecprd.secure.europarl.europa.eu/ecprd/private/request-details/358613>

Materská dovolenka sa poskytuje počas obdobia ochrany materstva v prípade tehotenstva, to znamená šesť týždňov pred pôrodom a osem týždňov po pôrode ženy. Počas tohto obdobia má poslanec nárok na náhradu príjmu.⁸⁶

Poľsko (Sejm)

Pri absencii z dôvodu choroby alebo inej objektívnej prekážky sa poslanci riadia rokovacím poriadkom Sejmu. Počas dočasnej pracovnej neschopnosti nemajú poslanci nárok na náhradu príjmu. Počas absencie poberajú poslanecký plat.⁸⁷

Poslanci nemajú nárok na materskú a rodičovskú dovolenku.⁸⁸

Poslanec môže zo závažných dôvodov požiadať predsedu Sejmu o uvoľnenie z výkonu poslaneckej funkcie. Za čerpanie voľna udeleného predsedom Sejmu v trvaní viac ako 14 dní nemá poslanec nárok na poslanecký plat.⁸⁹

Portugalsko (Republikové zhromaždenie)

Počas dočasnej pracovnej neschopnosti nemajú poslanci nárok na náhradu príjmu. Počas absencie poberajú poslanecký plat

Poslanci môžu na základe objektívnych dôvodov požiadať predsedu parlamentu, aby ich v čase dlhodobej absencie zastupoval náhradník. K uvedeným dôvodom patrí dlhodobá pracovná neschopnosť z dôvodu choroby alebo úrazu, resp. starostlivosť o dieťa. Poslanci počas absencie poberajú poslanecký plat. Dočasné pozastavenie mandátu nesmie trvať kratšie ako 30 dní a viac ako šesť mesiacov za jedno volebné obdobie.⁹⁰

⁸⁶ EUROPEAN CENTER FOR PARLIAMENTARY RESEARCH AND DOCUMENTATION. *ECPRD Request. No. 2983 - Maternity leave for Members of Parliament*. [online].[cit.2021-11-30]. Dostupné na:

<https://ecprd.secure.europarl.europa.eu/ecprd/private/request-details/233490>

⁸⁷ EUROPEAN CENTER FOR PARLIAMENTARY RESEARCH AND DOCUMENTATION. *ECPRD Request. No. 3791 - Annual leave (vacation) and sick benefit for MPs*. [online].[cit.2021-11-30]. Dostupné na:

<https://ecprd.secure.europarl.europa.eu/ecprd/private/request-details/358613>

⁸⁸ EUROPEAN CENTER FOR PARLIAMENTARY RESEARCH AND DOCUMENTATION. *ECPRD Request. No. 2983 - Maternity leave for Members of Parliament*. [online].[cit.2021-11-30]. Dostupné na:

<https://ecprd.secure.europarl.europa.eu/ecprd/private/request-details/233490>

⁸⁹ Čl. 7 ods. 8 a 10 Uchwała regulamin sejmiku Rzeczypospolitej polskiej. [online].[cit. 2021-12-01]. Dostupné na:

<https://www.sejm.gov.pl/prawo/regulamin/kon7.htm>

⁹⁰ Čl. 5 Statute governing Members of the Assembleia da República. [online].[cit. 2021-12-02]. Dostupné na:

https://publicofficialsfinancialdisclosure.worldbank.org/sites/fdl/files/assets/law-library-files/Portugal_Status%20of%20Parliamentaries%20Law_1993%20amended%202009_pt.pdf

Rakúsko (Národní rada)

Počas dočasnej pracovnej neschopnosti nemajú poslanci nárok na náhradu príjmu. Počas absencie poberajú poslanecký plat.⁹¹

Rakúski poslanci nemajú nárok na odchod na materskú/rodičovskú dovolenku.⁹²

4 Poslanecké kancelárie a asistenti

Česko (Poslanecká snemovna)

Poslanci **majú nárok na primerane vybavenú kanceláriu v priestoroch parlamentu.**⁹³ Poslanci majú nárok na príspevok na prevádzku kancelárie vo volebnom kraji.

Na výkon odborných a administratívnych prác spojených s činnosťou poslanca poskytnú Kancelária Poslaneckej snemovny asistenta. **Náklady na asistenta sú určené ako mesačný príspevok pre poslanca vo výške max. 1 987 EUR.** Počet asistentov na jedného poslanca nie je upravený.⁹⁴

Estónsko (Riigikogu)

Estónski poslanci majú nárok na primerane vybavenú kanceláriu v priestoroch parlamentu. Nemajú však nárok na príspevok na prevádzku ďalšej kancelárie mimo priestorov parlamentu.⁹⁵

Estónski poslanci nemajú nárok na asistentov.⁹⁶

⁹¹ EUROPEAN CENTER FOR PARLIAMENTARY RESEARCH AND DOCUMENTATION. *ECPRD Request. No. 3791 - Annual leave (vacation) and sick benefit for MPs.* [online].[cit.2021-11-30]. Dostupné na: <https://ecprd.secure.europarl.europa.eu/ecprd/private/request-details/358613>

⁹² EUROPEAN CENTER FOR PARLIAMENTARY RESEARCH AND DOCUMENTATION. *ECPRD Request. No. 4827 - Family Friendly Parliament for MPs.* [online].[cit.2021-11-29]. Dostupné na: <https://ecprd.secure.europarl.europa.eu/ecprd/private/request-details/643246>

⁹³ EUROPEAN CENTER FOR PARLIAMENTARY RESEARCH AND DOCUMENTATION. *ECPRD Request. No. 4819 - Conditions and restrictions for the exercise of the parliamentary mandate.* [online].[cit. 2021-11-29]. Dostupné na: <https://ecprd.secure.europarl.europa.eu/ecprd/private/request-details/641557>

⁹⁴ POSLANECKÁ SNĚMOVNA PARLAMENTU ČESKÉ REPUBLIKY. *Časté dotazy: platy a náhrady poslanců.* [online].[cit. 2021-11-29]. Dostupné na: <https://www.psp.cz/sqw/hp.sqw?k=687&z=3729>

⁹⁵ EUROPEAN CENTER FOR PARLIAMENTARY RESEARCH AND DOCUMENTATION. *ECPRD Request. No. 4819 - Conditions and restrictions for the exercise of the parliamentary mandate.* [online].[cit. 2021-11-29]. Dostupné na: <https://ecprd.secure.europarl.europa.eu/ecprd/private/request-details/641557>

⁹⁶ EUROPEAN CENTER FOR PARLIAMENTARY RESEARCH AND DOCUMENTATION. *ECPRD Request. No. 4598 - MPs' Assistants - Terms of employment and status.* [online].[cit. 2021-11-29]. Dostupné na: <https://ecprd.secure.europarl.europa.eu/ecprd/private/request-details/590280>

Fínsko (Eduskunta)

Poslanci majú nárok na primerane vybavenú kanceláriu v priestoroch parlamentu. Poslanci nemajú nárok na príspevok na prevádzku ďalšej kancelárie mimo priestorov parlamentu.

Na výkon odborných a administratívnych prác spojených s činnosťou poslaneckej kancelárie parlament **poskytne asistenta**. Poslanec má nárok na jedného asistenta. **Plat poslaneckých asistentov je stanovený vo výške cca 2 552 EUR**. Asistenti, ktorí vykonávajú prácu pre dvoch poslancov majú nárok na cca 3 384 EUR.⁹⁷

Grécko (Helénsky parlament)

Helénsky parlament neposkytuje kancelárie pre poslancov vo vlastných priestoroch. Na tento účel si prenajíma kancelárske priestory, ktoré poskytne poslancom bez trvalého pobytu v Aténach a pre poslancov zvolených cez národnú kandidátku. Ostatní poslanci si môžu zriadiť poslaneckú kanceláriu, náklady na prevádzku si však musia hradiť sami.⁹⁸

Poslanci majú nárok najviac na päť asistentov, z ktorých

- dvaja sú odborníci v konkrétnej oblasti a vykonávajú prácu ako zamestnanci poslanca. Ich mzda sa odvíja od stupňa dosiahnutého vzdelania.
 - 1. stupeň vysokoškolského štúdia – 1 385 EUR,
 - 2. stupeň – 1 630 EUR,
 - 3. stupeň – 1 918 EUR.Ich mzda sa hradí z rozpočtu parlamentu.
- traja sú v štátnozamestnaneckom pomere dočasne potrební na výkon iných úloh. Bežné mzdy týchto zamestnancov vypláca služobný úrad, z ktorého boli dočasne preložení.⁹⁹

⁹⁷ EUROPEAN CENTER FOR PARLIAMENTARY RESEARCH AND DOCUMENTATION. *ECPRD Request. No. 4229 - Salaries and allowances of MPs and their assistants*. [online]. [cit. 2021-11-29]. Dostupné na: <https://ecprd.secure.europarl.europa.eu/ecprd/private/request-details/484472>

⁹⁸ EUROPEAN CENTER FOR PARLIAMENTARY RESEARCH AND DOCUMENTATION. *ECPRD Request. No. 4819 - Conditions and restrictions for the exercise of the parliamentary mandate*. [online]. [cit. 2021-11-29]. Dostupné na: <https://ecprd.secure.europarl.europa.eu/ecprd/private/request-details/641557>

⁹⁹ EUROPEAN CENTER FOR PARLIAMENTARY RESEARCH AND DOCUMENTATION. *ECPRD Request. No. 4229 - MPs' Assistants - Terms of employment and status*. [online]. [cit. 2021-11-30]. Dostupné na: <https://ecprd.secure.europarl.europa.eu/ecprd/private/request-details/590280>

Chorvátsko (Chorvátsky Sabor)

Poslanci majú nárok na primerane vybavenú kanceláriu v priestoroch parlamentu.¹⁰⁰

Na výkon odborných a administratívnych prác spojených s činnosťou poslaneckej kancelárie parlament **neposkytne asistenta**.¹⁰¹

Litva (Seimas)

Na výkon odborných úloh v súvislosti s výkonom poslaneckej funkcie poskytne parlament poslaneckých asistentov. Poslanec má nárok na troch asistentov zamestnaných na plný úväzok. **Plat asistenta pracujúceho na plný úväzok je cca 1 764 EUR**.¹⁰²

Parlament neposkytuje poslancom kancelárie. Poslanci si môžu zriadiť kanceláriu vo svojom volebnom obvode. **Výdavky spojené s kanceláriou si poslanci hradia z paušálnych náhrad vo výške 1 213 EUR. Na tento účel musia miestne orgány v rámci volebného obvodu poskytnúť priestory**.¹⁰³

Maďarsko (Národné zhromaždenie)

Poslanci majú nárok na primerane vybavenú kanceláriu v priestoroch parlamentu. Okrem toho majú nárok na príspevok na prevádzku ďalšej kancelárie mimo priestorov parlamentu. **Výdavky Kancelárie na prevádzku poslaneckej kancelárie mimo parlamentu nesmú presiahnuť 70 % zo základného platu poslanca (cca 2 279 EUR)**.¹⁰⁴

Na výkon odborných a administratívnych prác spojených s činnosťou poslanca poskytne Kancelária Národného zhromaždenia asistenta. **Náklady na asistenta sú určené ako mesačný príspevok pre poslanca vo výške dvojnásobku základného platu poslanca (cca 6 510 EUR)**. Počet asistentov na jedného poslanca nie je upravený.¹⁰⁵

¹⁰⁰ Čl. 20 Zakon o pravima i dužnostima zastupnika u Hrvatskom saboru. [online].[cit. 2021-11-30]. Dostupné na: <https://www.zakon.hr/z/462/Zakon-o-pravima-i-du%C5%BEnostima-zastupnika-u-Hrvatskom-saboru>

¹⁰¹ EUROPEAN CENTER FOR PARLIAMENTARY RESEARCH AND DOCUMENTATION. ECPRD Request. No. 4229 - MPs' Assistants - Terms of employment and status. [online].[cit. 2021-11-30]. Dostupné na:

¹⁰² EUROPEAN CENTER FOR PARLIAMENTARY RESEARCH AND DOCUMENTATION. ECPRD Request. No. 4819 - Conditions and restrictions for the exercise of the parliamentary mandate. [online].[cit. 2021-11-29]. Dostupné na: <https://ecprd.secure.europarl.europa.eu/ecprd/private/request-details/641557>

¹⁰³ EUROPEAN CENTER FOR PARLIAMENTARY RESEARCH AND DOCUMENTATION. ECPRD Request. No. 4819 - Conditions and restrictions for the exercise of the parliamentary mandate. [online].[cit. 2021-11-29]. Dostupné na: <https://ecprd.secure.europarl.europa.eu/ecprd/private/request-details/641557>

¹⁰⁴ § 112 ods. 2, 2012. évi XXXVI. Törvény az Országgyűlésről. [online].[cit. 2021-11-29]. Dostupné na: <https://njt.hu/jogszabaly/2012-36-00-00.49#SZ120>

¹⁰⁵ § 112 ods. 3, 2012. évi XXXVI. Törvény az Országgyűlésről. [online].[cit. 2021-11-29]. Dostupné na: <https://njt.hu/jogszabaly/2012-36-00-00.49#SZ120>

Nemecko (Bundestag)

Poslanci majú nárok na kanceláriu v sídle Bundestagu. Technické prostriedky potrebné na výkon mandátu (počítač, telefón, tlačiareň, atď.) si poslanec hradí z ročného príspevku vo výške 12 000 EUR.¹⁰⁶

Na prevádzku ďalšej kancelárie mimo priestorov parlamentu majú poslanci k dispozícii paušálne náhrady.

Náklady na zamestnávanie asistentov sú stanovené v maximálnej výške 22 795 EUR na mesiac. Počet asistentov na jedného poslanca nie je upravený.¹⁰⁷

Plat asistentov závisí od platovej tarify, do ktorej je asistent pridelený podľa výkonu najnáročnejšej činnosti:

- sekretár/ka **1 902 – 3 704 EUR**
- administratívny asistent/ka **2 244 – 5 130 EUR**
- odborník/čka s vysokoškolským vzdelaním **3 426 – 8 612 EUR**
- stážista **350 – 900 EUR.**

Okrem základného platu majú asistenti nárok na vianočný a dovolenkový bonus, zvýšenie platovej tarify za služobnú prax, či príspevok zamestnávateľa v rámci sporenia v dôchodku.¹⁰⁸

Poľsko (Sejm)

Poslanci majú nárok na primerane vybavenú kanceláriu v priestoroch parlamentu. Okrem toho majú nárok na príspevok na prevádzku ďalšej kancelárie mimo priestorov parlamentu.¹⁰⁹

Náklady na asistenta a výdavky na prevádzku poslaneckej kancelárie sú určené ako mesačný príspevok pre poslanca vo výške, ktorú spoločne určí predseda Sejmu a predseda

¹⁰⁶ DEUTSCHER BUNDESTAG. *Bueroausstattung/Konto Fur Sachleistungen*. [online].[cit. 2021-12-01]. Dostupné na: https://www.bundestag.de/abgeordnete/mdb_diaeten?url=L2FiZ2VvcuRuZXRIIL21kY19kaWFldGVuLzEzMzRmLTl2MDgwMg==&mod=mod454214

¹⁰⁷ DEUTSCHER BUNDESTAG. *Mitarbeiter*. [online].[cit. 2021-12-01]. Dostupné na: https://www.bundestag.de/abgeordnete/mdb_diaeten?url=L2FiZ2VvcuRuZXRIIL21kY19kaWFldGVuLzEzMzRmLTl2MDgwNg==&mod=mod454214

¹⁰⁸ EUROPEAN CENTER FOR PARLIAMENTARY RESEARCH AND DOCUMENTATION. *ECPRD Request. No. 4598 - MPs' Assistants - Terms of employment and status*. [online].[cit. 2021-12-01]. Dostupné na: <https://ecprd.secure.europarl.europa.eu/ecprd/private/request-details/590280>

¹⁰⁹ EUROPEAN CENTER FOR PARLIAMENTARY RESEARCH AND DOCUMENTATION. *ECPRD Request. No. 4819 - Conditions and restrictions for the exercise of the parliamentary mandate*. [online].[cit. 2021-11-29]. Dostupné na: <https://ecprd.secure.europarl.europa.eu/ecprd/private/request-details/641557>

Senátu. V roku 2021 tento príspevok dosahuje výšku cca 3 259 EUR.¹¹⁰ Počet asistentov na jedného poslanca nie je upravený.

Portugalsko (Republikové zhromaždenie)

Poslanci majú nárok na primerane vybavenú kanceláriu v priestoroch parlamentu. Výdavky na prevádzku poslaneckej kancelárie mimo parlamentu nie sú hradené.¹¹¹

Na výkon odborných a administratívnych prác spojených s činnosťou poslaneckej kancelárie parlament **neposkytne asistenta**.¹¹²

Rakúsko (Národná rada)

Poslanci majú nárok na primerane vybavenú kanceláriu v priestoroch parlamentu. Výdavky na prevádzku poslaneckej kancelárie mimo parlamentu nie sú hradené.¹¹³

Poslanci majú nárok na asistentov podľa zákona o poslaneckých asistentoch. Poslaneckí asistenti majú podľa zákona o asistentoch nárok na plat do výšky 98,96 % mesačného platu federálneho štátneho zamestnanca v štátnej službe v konkrétnej platovej triede.¹¹⁴ Plat sa určuje po dohode s poslancom, v zásade však nie je vyšší ako **3 900 EUR na mesiac**, nakoľko každý poslanec má k dispozícii maximálnu sumu 68 445 EUR na rok na úhradu nákladov spojených so zamestnávaním asistentov.¹¹⁵ Počet asistentov na jedného poslanca nie je upravený.

5 Účasť na schôdzi parlamentu a strata nárokov

Česko (Poslanecká snemovňa)

Poslanec, ktorý sa v období jedného kalendárneho mesiaca bez riadneho ospravedlnenia nezúčastní dvoch rokovacích dní parlamentu, alebo jeho orgánov, do ktorých bol zvolený, stráca nárok na polovicu platu a polovicu paušálnych náhrad, ktoré by mu inak

¹¹⁰ Tamže.

¹¹¹ Tamže.

¹¹² Tamže.

¹¹³ Tamže.

¹¹⁴ § 3 ods. 1 Bundesgesetz über die Beschäftigung parlamentarischer Mitarbeiterinnen und Mitarbeiter. [online].[cit. 2021-12-01]. Dostupné na:

<https://www.ris.bka.gv.at/GeltendeFassung.wxe?Abfrage=Bundesnormen&Gesetzesnummer=10001185>

¹¹⁵ EUROPEAN CENTER FOR PARLIAMENTARY RESEARCH AND DOCUMENTATION. ECPRD Request. No. 4598 - MPs' Assistants - Terms of employment and status. [online].[cit. 2021-12-01]. Dostupné na: <https://ecprd.secure.europarl.europa.eu/ecprd/private/request-details/590280>

patrili na nasledujúci mesiac. Ak sa nezúčastní bez ospravedlnenia aspoň štyroch rokovacích dní, stráca nárok na plat a paušálne náhrady v plnej výške, ktoré by mu inak patrili na nasledujúci mesiac.¹¹⁶

Estónsko (Riigikogu)

Poslanci Riigikogu nestrácajú nárok na plat v prípade neúčasti na rokovacích dňoch parlamentu.¹¹⁷

Fínsko (Eduskunta)

V prípade opakovanej neodôvodnenej absencie môže poslanec stratiť nárok na časť platu, ktorý by mu inak patril na nasledujúci mesiac¹¹⁸

Grécko (Helénsky parlament)

Poslanec, ktorý sa v období jedného kalendárneho mesiaca bez riadneho ospravedlnenia nezúčastní piatich rokovacích dní parlamentu, alebo jeho orgánov, do ktorých bol zvolený, **stráca nárok na 1/30 platu, ktorý by mu inak patril na nasledujúci mesiac, a to za každý deň absencie.**¹¹⁹

Chorvátsko (Chorvátsky Sabor)

Poslanci strácajú nárok na časť platu v prípade neodôvodnenej neúčasti na rokovacích dňoch parlamentu. **Zníženie za každú absenciu sa určuje z diét počas pracovnej cesty v Chorvátsku.**¹²⁰

¹¹⁶ § 38 ods. 1 zákona č. 236/1995 Sb. o platu a ďalších náležitostiach spojených s výkonom funkcie predstaviteľů státní moci a některých státních orgánů a soudců a poslanců Evropského parlamentu. [online].[cit. 2021-11-29]. Dostupné na: <https://www.epravo.cz/vyhledavani-aspi/?Id=43257&Section=1&IdPara=1&ParaC=2>

¹¹⁷ EUROPEAN CENTER FOR PARLIAMENTARY RESEARCH AND DOCUMENTATION. ECPRD Request. No. 4357 - Members attendance at Parliament – rules, records and sanctions for non-attendance. [online].[cit. 2021-11-29]. Dostupné na: <https://ecprd.secure.europarl.europa.eu/ecprd/private/request-details/513889>

¹¹⁸ Tamže.

¹¹⁹ Tamže.

¹²⁰ Čl. 6a Zakon o pravima i dužnostima zastupnika u Hrvatskom saboru. [online].[cit. 2021-11-30]. Dostupné na: <https://www.zakon.hr/z/462/Zakon-o-pravima-i-du%C5%BEnostima-zastupnika-u-Hrvatskom-saboru>

Litva (Seimas)

Poslanec stráca nárok na 1/3 mesačného platu, ktorý by mu inak patril na nasledujúci mesiac, ak sa bez ospravedlnenia nezúčastnil aspoň polovice rokovacích dní v rámci schôdze parlamentu, počas ktorých je na programe dňa hlasovanie o zákonoch.¹²¹

Maďarsko (Národné zhromaždenie)

Poslanci Národného zhromaždenia strácajú nárok na časť platu v prípade neodôvodnenej neúčasti na rokovacích dňoch parlamentu. Finančná pokuta však nesmie byť väčšia ako 1/3 platu poslanca. Poslanecké kluby môžu zaviazat poslanca k účasti na schôdzach parlamentu a v prípade neúčasti poslanca majú nárok na uloženie finančnej pokuty. V prípade opakovanej neodôvodnenej absencie počas jedného kalendárneho roka môže poslanec stratiť aj mandát.¹²²

Nemecko (Bundestag)

Poslancovi sa zníži mesačný plat o 100 EUR, ktorý by mu inak patril na nasledujúci mesiac v prípade, ak sa

- nezapíše do prezenčnej listiny v deň rokovania
- nezúčastní prezentácie poslancov pred hlasovaním
- nezúčastní hlasovania.

O 200 EUR sa zníži plat, ktorý by mu inak patril na nasledujúci mesiac v prípade, ak sa poslanec nezapíše do prezenčnej listiny v deň rokovania bez riadneho ospravedlnenia. Výška sankcie sa zníži o 20 EUR, ak poslanec preukáže lekárske potvrdenie v prípade choroby alebo práceneschopnosti.

Finančná sankcia sa netýka poslancov, ktorí si nesplnili uvedené povinnosti z dôvodu starostlivosti o dieťa počas materskej dovolenky resp. starostlivosti o dieťa do veku 14 rokov v čase choroby.

¹²¹ EUROPEAN CENTER FOR PARLIAMENTARY RESEARCH AND DOCUMENTATION. *ECPRD Request. No. 4357 - Members attendance at Parliament – rules, records and sanctions for non-attendance*. [online].[cit. 2021-11-29].

Dostupné na: <https://ecprd.secure.europarl.europa.eu/ecprd/private/request-details/513889>

¹²² Tamže

Ak počas dňa, v ktorom sa poslanec zapísal do prezenčnej listiny mal nárok na diéty z iných verejných prostriedkov, poslancovi sa zníži mesačný plat o 20 EUR, alebo o sumu diéty, na ktorú mal v daný deň nárok.¹²³

Poľsko (Sejm)

Poslanci strácajú nárok na časť platu v prípade neodôvodnenej neúčasti na rokovacích dňoch parlamentu. Predseda Sejmu nariadi **zníženie o 1/30 z poslaneckého platu**, ktorý by mu inak patril na nasledujúci mesiac za každú neospravedlnenú absenciu z rokovacieho dňa, neúčast na hlasovaní alebo neúčast na rokovaní parlamentného výboru.¹²⁴

Portugalsko (Republikové zhromaždenie)

Ak sa poslanec bez riadneho ospravedlnenia nezúčastní jedného až troch rokovacích dní alebo hlasovaní v pléne, stráca nárok na 1/20 platu, ktorý by mu inak patril na nasledujúci mesiac za každý deň absencie. Za každú ďalšiu neospravedlnenú absenciu stráca nárok na 1/10 platu. V prípade opakovanej neospravedlnenej absencie môže poslanec stratiť mandát. **Ak sa poslanec bez riadneho ospravedlnenia nezúčastní** štyroch rokovaní výborov, stráca nárok na 1/30 platu za každý deň absencie. V prípade opakovanej neospravedlnenej absencie môže poslanec stratiť členstvo vo výbore.¹²⁵

Rakúsko (Národná rada)

Ak sa poslanec bez riadneho ospravedlnenia nezúčastní 30 rokovacích dní, môže čeliť strate mandátu. Vo všeobecnosti sa však neúčast nesankcionuje stratou nároku na časť poslaneckého platu.¹²⁶

¹²³ § 14 a 15 *Members of the Bundestag Act, Members of the European Parliament Act*. [online]. [cit. 2021-11-29]. Dostupné na: <https://www.bundestag.de/resource/blob/189732/6e3095be7d1968201ca34bbca5c285d9/memlaw-data.pdf>

¹²⁴ Čl. 24 ods. 1 *Uchwała regulamin sejmiku Rzeczypospolitej polskiej*. [online]. [cit. 2021-12-01]. Dostupné na: <https://www.sejm.gov.pl/prawo/regulamin/kon7.htm>

¹²⁵ Čl. 23 *Statute governing Members of the Assembleia da República*. [online]. [cit. 2021-12-02]. Dostupné na: https://publicofficialsfinancialdisclosure.worldbank.org/sites/fdl/files/assets/law-library-files/Portugal_Status%20of%20Parliamentaries%20Law_1993%20amended%202009_pt.pdf

¹²⁶ EUROPEAN CENTER FOR PARLIAMENTARY RESEARCH AND DOCUMENTATION. *ECPRD Request. No. 4357 - Members attendance at Parliament – rules, records and sanctions for non-attendance*. [online]. [cit. 2021-12-01]. Dostupné na: <https://ecprd.secure.europarl.europa.eu/ecprd/private/request-details/513889>

Záver

V materiáli sme sa snažili priniesť ucelený prehľad platových a iných náležitostí poslancov zákonodarných zborov v Česku, Estónsku, Fínsku, Grécku, Chorvátsku, Litve, Maďarsku, Nemecku, Poľsku, Portugalsku a v Rakúsku. V materiáli sme analyzovali platy poslancov dolných komôr.

Určenie základného platu

Čo sa týka stanovenia základných platov, spomedzi analyzovaných krajín možno identifikovať štyri základné spôsoby ich výpočtu:

- základný plat sa odvíja z priemernej nominálnej mzdy zamestnanca v hospodárstve danej krajiny (Maďarsko),
- základný plat sa odvíja zo mzdy iného ústavného činiteľa alebo verejného funkcionára, resp. zamestnanca v štátnej správe (Česko, Estónsko, Grécko, Nemecko, Poľsko, Portugalsko),
- základný plat stanovuje špeciálny orgán (Fínsko, Rakúsko),
- základný plat sa vypočíta ako násobok vymeriavacieho základu a platového koeficientu (Chorvátsko, Litva).

Funkčné príplatky

Okrem základného platu prináležia poslancom aj ďalšie peňažné plnenia vo forme funkčných príplatkov. V krajinách, kde majú poslanci vykonávajúci niektorú z funkcií v parlamente nárok na funkčný príplatok, sa tento príplatok poskytuje predovšetkým predsedom a podpredsedom parlamentu a predsedom a podpredsedom parlamentných výborov. **V rámci analýzy sme zistili, že funkčné príplatky ako peňažné plnenia k základnej mzde sa poskytujú českým, nemeckým, poľským a portugalským poslancom. Hoci estónsky, fínsky, chorvátsky, litovský a maďarský parlament nemá stanovené funkčné príplatky, poslanci vykonávajúci niektorú z funkcií v parlamente majú vyššie platy ako poslanci, ktorí nevykonávajú žiadnu funkciu. Ich plat sa väčšinou vypočíta ako násobok základného platu poslanca a koeficientu za danú funkciu. Spomedzi analyzovaných krajín neposkytuje funkčné príplatky Grécko a Rakúsko.**

Paušálne náhrady

Paušálne náhrady predstavujú najpestrejšiu časť poslaneckého platu, ktoré sa využívajú na úhradu širokej škály výdavkov poslancov. Krajiny sa medzi sebou líšia predovšetkým v tom, aké výdavky môžu byť z príplatkov pokryté (diéty, ubytovanie, cestovanie, technické prostriedky, prenájom kancelárie, a i.) a v akej forme sú poskytované

poslancom („na ruku“, alebo si uplatňuje preukázateľné výdavky po ich riadnom vydokladovaní). Väčšina komôr poskytuje poslancom viacúčelové paušálne náhrady. Výška tohto typu príspevku závisí od vzdialenosti miesta trvalého bydliska poslanca od hlavného mesta.

Plat po zániku mandátu

Tento typ príspevku poskytujú všetky sledované krajiny okrem **Fínska, Grécka a Rakúska**. Po zmene zákona majú nárok na plat po zániku mandátu len tí portugalskí poslanci, ktorí vykonávali mandát pred rokom 2012. Spravidla sa jedná buď o jednorazový príspevok (Česko, Estónsko, Litva, Poľsko) alebo plat, ktorý sa vypláca periodicky po určitú dobu (Chorvátsko, Nemecko). V Maďarsku sa môžu poslanci po zániku mandátu rozhodnúť, či sa im bude vyplácať plat periodicky, alebo jednorazovo. Výška príspevku a dĺžka jeho vyplácania najčastejšie závisí od dĺžky výkonu mandátu. V niektorých prípadoch je poskytovanie tohto typu príspevku ukončené po tom, čo si bývalý poslanec nájde nové zamestnanie (Chorvátsko).

Ďalšie peňažné plnenia

Krajiny, ktoré poskytujú **zvýšenie platu za každý rok výkonu poslaneckého mandátu** sú **Chorvátsko a Litva**. Na **trinásty a štrnásty plat** majú nárok poslanci **Rakúska a Portugalska**.

Sankcie za neúčasť

Účasť poslancov na rokovaní parlamentu a jeho orgánov tiež predstavuje jeden z faktorov, ktoré ovplyvňujú konečnú hodnotu platu na výplatnej páske. **Za neospravedlnenú absenciu hrozí zrážka zo mzdy vo všetkých sledovaných krajinách okrem Estónska a Rakúska**, hoci v Rakúsku môže poslanec za opakovanú neospravedlnenú absenciu čeliť až strate mandátu.

Pracovná neschopnosť

Pri otázke absencie je tiež potrebné zobrať do úvahy aj status poslanca v súvislosti so sociálnym zabezpečením. **Väčšina krajín nepovažuje poslancov za zamestnancov v pracovnom pomere, ak ide o sociálne zabezpečenie a z tohto dôvodu automaticky nemajú ani nárok na náhradu príjmu v čase dočasnej, resp. dlhodobej pracovnej neschopnosti**. Spomedzi analyzovaných krajín majú nárok na náhradu príjmu počas práceneschopnosti (z dôvodu choroby a starostlivosti o dieťa) maďarskí poslanci. Vo väčšine skúmaných krajín sa v prípade absencie poslanci vopred ospravedlnia a počas pracovnej neschopnosti naďalej

poberajú poslanecký plat. V prípade starostlivosti o dieťa môžu estónski, chorvátski, poľskí, a portugalskí poslanci požiadať o dlhodobé uvoľnenie z výkonu mandátu.

Poslanecké kancelárie a asistenti

Nárok na poslaneckú kanceláriu, kanceláriu mimo parlamentu a zamestnanie asistentov patria medzi ďalšie náležitosti poslancov. Väčšina parlamentov v súčasnosti poskytuje svojim poslancom priestory pre poslanecké kancelárie. **Nárok na primerane vybavenú kanceláriu majú poslanci v Česku, Estónsku, Fínsku, Chorvátsku, Maďarsku, Nemecku, Poľsku, Portugalsku a v Rakúsku.** Na výdavky na zriadenie ďalšej kancelárie majú nárok poslanci v Česku, Litve, Maďarsku a v Poľsku. **Na výkon administratívnych a odborných prác súvisiacich s prácou poslanca poskytujú asistenta parlamenty väčšiny skúmaných krajín okrem Estónska, Chorvátska a Portugalska.**

Prehľad krajín podľa výsledkov analýzy

	Základný plat v eurách v roku 2021 ¹²⁷	Plat po zániku mandátu	13 a 14. plat	Funkčné príplatky	Náhrada príjmu počas PN	Zvýšenie platu za každý rok výkonu funkcie	Náhrada príjmu počas materskej/rodičovskej dovolenky	Asistenti	Finančné sankcie za neúčast' na schôdzi
Česko	3 571	✓		✓				✓	✓
Estónsko	4 399	✓		✓ *	✓				
Fínsko	6 614			✓		✓		✓	✓
Grécko	5 135						Nie sú údaje	✓	✓
Chorvátsko	2 719	✓		✓ *		✓			✓
Litva	3 433	✓		✓ *	✓	✓		✓	✓
Maďarsko	3 255	✓		✓ *	✓		✓	✓	✓
Nemecko	10 012	✓		✓			✓	✓	✓
Poľsko	1 745	✓		✓				✓	✓
Portugalsko	3 635	✓ **	✓	✓					✓
Rakúsko	7 418		✓					✓	
Slovensko	3 060	✓		✓	✓		✓	✓	✓

Pozn. autorky: krajiny označené hviezdíčkou nemajú stanovené funkčné príplatky za výkon niektorej z funkcií v parlamente, avšak niektorí funkcionári majú vyšší plat ako poslanci bez funkcie.

** iba poslanci pred 2012.

¹²⁷ Konverzia na základe konverzného kurzu Národnej banky Slovenska zo dňa 6. decembra 2021.

Zoznam použitých zdrojov

1. DEUTSCHER BUNDESTAG. *Altersentschädigung*. [online].[cit.2021-12-01]. Dostupné na:
https://www.bundestag.de/abgeordnete/mdb_diaeten?url=L2FiZ2VvcuRuZXRL21kYl9kaWFldGVuLzEzMzUtMjYwNzk2&mod=mod454214
2. DEUTSCHER BUNDESTAG. *Bueroausstattung/Konto für Sachleistungen*. [online].[cit. 2021-12-01]. Dostupné na:
https://www.bundestag.de/abgeordnete/mdb_diaeten?url=L2FiZ2VvcuRuZXRL21kYl9kaWFldGVuLzEzMzRmLTl2MDgwMg==&mod=mod454214
3. DEUTSCHER BUNDESTAG. *Entschädigung*. [online].[cit. 2021-12-01]. Dostupné na:
https://www.bundestag.de/abgeordnete/mdb_diaeten?url=L2FiZ2VvcuRuZXRL21kYl9kaWFldGVuL21kYl9kaWFldGVuLTIxNDg0OA==&mod=mod454214
4. DEUTSCHER BUNDESTAG. *Kostenpauschale*. [online].[cit. 2021-12-01]. Dostupné na:
https://www.bundestag.de/abgeordnete/mdb_diaeten?url=L2FiZ2VvcuRuZXRL21kYl9kaWFldGVuLzEzMzRlLTl2MDgwMA==&mod=mod454214
5. DEUTSCHER BUNDESTAG. *Reisekosten*. [online].[cit. 2021-12-01]. Dostupné na:
https://www.bundestag.de/abgeordnete/mdb_diaeten?url=L2FiZ2VvcuRuZXRL21kYl9kaWFldGVuLzEzMzRhLTl2MDc5MA==&mod=mod454214
6. EUROPEAN CENTER FOR PARLIAMENTARY RESEARCH AND DOCUMENTATION. *ECPRD Request. No. 2983 - Maternity leave for Members of Parliament*. [online].[cit.2021-11-30]. Dostupné na:
<https://ecprd.secure.europarl.europa.eu/ecprd/private/request-details/233490>
7. EUROPEAN CENTER FOR PARLIAMENTARY RESEARCH AND DOCUMENTATION. *ECPRD Request. No. 3791 - Annual leave (vacation) and sick benefit for MPs (urgent request)*. [online].[cit.2021-11-29]. Dostupné na:
<https://ecprd.secure.europarl.europa.eu/ecprd/private/request-details/358613>
8. EUROPEAN CENTER FOR PARLIAMENTARY RESEARCH AND DOCUMENTATION. *ECPRD Request. No. 4068 - Members' remuneration*. [online].[cit. 2021-11-30]. Dostupné na:
<https://ecprd.secure.europarl.europa.eu/ecprd/private/request-details/433780>
9. EUROPEAN CENTER FOR PARLIAMENTARY RESEARCH AND DOCUMENTATION. *ECPRD Request. No. 4229 - Salaries and allowances of MPs and their assistants*. [online].[cit. 2021-11-29]. Dostupné na:
<https://ecprd.secure.europarl.europa.eu/ecprd/private/request-details/484472>
10. EUROPEAN CENTER FOR PARLIAMENTARY RESEARCH AND DOCUMENTATION. *ECPRD Request. No. 4357 - Members attendance at Parliament – rules, records and sanctions for non-attendance*. [online].[cit. 2021-11-29]. Dostupné na:
<https://ecprd.secure.europarl.europa.eu/ecprd/private/request-details/513889>
11. EUROPEAN CENTER FOR PARLIAMENTARY RESEARCH AND DOCUMENTATION. *ECPRD Request. No. 4508 - Status of Members of Parliament*. [online].[cit. 2021-11-30]. Dostupné na:
<https://ecprd.secure.europarl.europa.eu/ecprd/private/request-details/556063>

12. EUROPEAN CENTER FOR PARLIAMENTARY RESEARCH AND DOCUMENTATION. ECPRD Request. No. 4598 - MPs' Assistants - Terms of employment and status. [online].[cit. 2021-11-29]. Dostupné na: <https://ecprd.secure.europarl.europa.eu/ecprd/private/request-details/590280>
13. EUROPEAN CENTER FOR PARLIAMENTARY RESEARCH AND DOCUMENTATION. ECPRD Request. No. 4784 - Remuneration of selected persons holding public offices in EU Member States. [online].[cit. 2021-11-30]. Dostupné na: <https://ecprd.secure.europarl.europa.eu/ecprd/private/request-details/635127>
14. EUROPEAN CENTER FOR PARLIAMENTARY RESEARCH AND DOCUMENTATION. ECPRD Request. No. 4819 - Conditions and restrictions for the exercise of the parliamentary mandate. [online].[cit. 2021-12-01]. Dostupné na: <https://ecprd.secure.europarl.europa.eu/ecprd/private/request-details/641557>
15. EUROPEAN CENTER FOR PARLIAMENTARY RESEARCH AND DOCUMENTATION. ECPRD Request. No. 4827 - Family Friendly Parliament for MPs. [online].[cit.2021-11-29]. Dostupné na: <https://ecprd.secure.europarl.europa.eu/ecprd/private/request-details/643246>
16. *Gesamte Rechtsvorschrift für Bundesverfassungsgesetz über die Begrenzung von Bezügen öffentlicher Funktionäre.* [online].[cit. 2021-12-01]. Dostupné na: <https://www.ris.bka.gv.at/GeltendeFassung.wxe?Abfrage=Bundesnormen&Gesetzesnummer=10001474>
17. *Members of the Bundestag Act, Members of the European Parliament Act.* [online].[cit. 2021-11-29]. Dostupné na: <https://www.bundestag.de/resource/blob/189732/6e3095be7d1968201ca34bbca5c285d9/memlaw-data.pdf>
18. PARLIAMENT OF ESTONIA. *Salaries of MPs.* [online].[cit. 2021-11-29]. Dostupné na: <https://www.riigikogu.ee/en/parliament-of-estonia/composition/salaries-of-mps/>
19. PARLIAMENT OF FINLAND. *MPs' salaries and pensions.* [online].[cit. 2021-11-29]. Dostupné na: <https://www.eduskunta.fi/EN/kansanedustajat/palkkiot-ja-kulukorvaukset/Pages/default.aspx>
20. RIIGI TEATAJA. *Kõrgemate riigiteenijate ametipalkade seadus.* [online].[cit. 2021-11-29]. Dostupné na: <https://www.riigiteataja.ee/en/eli/503072014001/consolide/current>
21. *Riigikogu liikme staatuse seadus.* [online].[cit. 2021-11-29]. Dostupné na: <https://www.riigiteataja.ee/akt/121062016022>
22. *Statute governing Members of the Assembleia da República.* [online].[cit. 2021-12-02]. Dostupné na: https://publicofficialsfinancialdisclosure.worldbank.org/sites/fdl/files/assets/law-library-files/Portugal_Status%20of%20Parliamentaries%20Law_1993%20amended%202009_p_t.pdf
23. *Uchwała regulamin sejmiku Rzeczypospolitej polskiej.* [online].[cit. 2021-12-01]. Dostupné na: <https://www.sejm.gov.pl/prawo/regulamin/kon7.htm>
24. *Ustawa o wykonywaniu mandatu posła i senatora.* [online].[cit. 2021-12-01]. Dostupné na: <https://www.sejm.gov.pl/prawo/mandat/kon6.htm>

25. *Zakon o pravima i dužnostima zastupnika u Hrvatskom saboru*. [online].[cit. 2021-11-30].
Dostupné na: <https://www.zakon.hr/z/462/Zakon-o-pravima-i-du%C5%BEnostima-zastupnika-u-Hrvatskom-saboru>
26. *Zákon č. 236/1995 Sb. o platu a dalších náležitostech spojených s výkonem funkce představitelů státní moci a některých státních orgánů a soudců a poslanců Evropského parlamentu*. [online].[cit. 2021-11-29]. Dostupné na:
<https://www.epravo.cz/vyhledavani-aspi/?Id=43257&Section=1&IdPara=1&ParaC=2>
27. *Zákon č. 90/1995 S. o jednacím řádu Poslanecké sněmovny*. [online].[cit.2021-11-29].
Dostupné na: <https://www.psp.cz/docs/laws/1995/90.html#9>
28. *2012. évi XXXVI. Törvény az Országgyűlésről*. [online].[cit. 2021-11-30]. Dostupné na:
<https://njt.hu/jogszabaly/2012-36-00-00.50#SZ120>